

JAUNGOICOAREN AMA
BIRGIÑA GUZTIZ GARBIAREN
BIZITZA.



**BERE DEBOCIÑOECO EGUIQUIZUN,
ERREGU TA CANTACAZ GUEITUTA,
DEBOTO BATEC IMINIA.**



BIAR DAN BAIMENAGAZ.



DURANGO:

Imp., Lib., Enc. y Centro de Suscripciones de Elosu.

1895

ATV
89362



H- 83067
F- 88166

ATV
39362

**JAUNGOICOAREN AMA
BIRGIÑA GUZTIZ GARBIAREN
BIZITZA.**

—
BERE DEBOCIÑOECO EGUIQUIZUN,
ERREGU TA CANTACAZ GUEITUTA,
DEBOTO BATEC IMINIA.

—
BIAR DAN BAIMENAGAZ.



DURANGO:

Imp., Librería, Encuadernación y Centro de Suscripciones de Elosu.

1895.

JAUBEDUNA DA



S A R R E R A .

Gure Andra Maria Birgiña da araco Adan
pecatariaren jatorritic etorrico emacume orban-
bagarie sortua. Araco Jesén mirarizco cigorra,

jaio zama arraza usteldutic eiquindu baga. Araco Ester doatsua, ceinegaz ez-eucan cer-icusi, Jaungoicoac lurreco paradisuan munduko guizon guztien contra emon eban eriotzaco legueac. Auturie Dontzella miragarrizco au Jaungoicoaren Semearen Ama izateco, artu cituzan bere lenengo sortuera garbitic gracia doe eta birtute guztia, criatura batec euqui al izan leiqueezanac; bada, onec guztioe, ta gueiago al izan balitz, bear cituzan Jaungoicoaren Ama izango zanac. Orregaitic izan zan guztiz garbia bere sortuera doutsuak eta graciaz betea bicitzaren acieratic. Zan munduac icusi daben, ta icusico daben baño criaturaric santuena. Aingueruen garbitasunac, Tronu eta Dominaciñoen leinartasunac edo nobleciac, Querubin eta Serafinen amodioac, eta Aingueruen coru guztien onidade ta anditasunac, ez dauquee bardintzaric Maria Birgiñearen onidade ta anditasunagaz; cergaitic, ceruko espiritu guztia, izatez andiac izan arren, ezdira Jaungoicoaren serbitzari batzue baño, baña Maria Birgiñe euren Eguille ta Jaunaren Ama da. Alan da ce, Ebangelista sagraduac bere alabauzaric andineraco, bacarric diñoscue Jesus jaio zala beragandie, ecin leiquealako beragaitic gauza andiagoric esan, Jaungoicoaren Seme Jesusek Ama dala baño.

Gauza egoquia zan, bada Maria Birgiñe peccatuaren orban baga sortua izatea, eta bere bicitza guztia irauntea garbitasunean Aita Jaungoicoaren Alaba Seme Jaungoicoaren Ama ta

Espiritu-Santu Jaungoicoaren Esposa izateco.

Jesucristo gure Salbaguillearen bicitzaren urrengoko, cein dan donedade guztiaren ispilla, erre-gla ta neurria, imini bear doguz gueure beguiac eta gogoa bere Ama guztiz garbiaren bicitzan. Jaungoicoac izatez dituzan ontasun ta jaquituria azquen bagacoen ezaugarriac, ta bere altasunaren aguerquizuna gueien adierazoten daben gauza bat da, Birgiña onen onidade miragarria. Orra cergaitie artu izan dodan asmua bere bicitzeaeusqueraz iminteco, laburrean baño espada bere. Eleizaco eracusle ta guraso santu ascoc eracusten dabeen leguez, gueien:ac aditu daruen berbeta moduan, esaera eder ta loratzu ba:ga ta gogoraciñoe laburracaz, bacochac atera daien bear daben icasquizuna bere bicitzaco guertaeretatic.

Baita bere urrengoko iminten dira Ama Birgiñaren gustiz gogoco diran debociñoe ta erregu batzue, eta bere ondraraco cantac berba neur-tuetan.

Iracurri eguzu sarritan iracurle maitea, ta jarraitu eguziezu Mariaren icasquizun ederraai; eta liburuchu au gogo onagaz artuten badozu, uste dodan leguez, erregututen deutsut, gomutau zaitzala ceure erregüetan nigaz bere, escatuaz Mariari euqui daguidan bere laguntasuna mundu onetan, ta guero guztioc betico zoriontasunean alabadu daigun bere Semeagaz batera.

MARIA BIRGIÑAREN BICITZA.

BERE SORTZE GARBI TA JAIOTZEA.

Jaungoicoaren Ama guztiz santu ta gure Andra Maria, jaio zan Nazaret-en, Galileaco urian, guraso aberatz ta nobleagandic. Bere aitari erichon Joquin, ta zan Nazaret-en jaioa; Ana zan bere ama, Belengo alabea. Guraso onec ciran Ju-deatarrac, eta David erreguearen jatorrigoac: Joquin Natan-en aldetic eta Ana Salomon erregueagandic, ceintzue izan ciran David-en semeac. Dontzella onen gurasoae ciran ecandu ta bicitza guztiz onecuac, eta augaitic egoquiac frutu ain ederra emoteco. Igaroten ebeen bizitza Jaungoicoaren leguea zucen gordetan, eta barau, erregu ta limosna asco eguiten. Eureen ondasunetako istorriac banacatuten eituezan iru zatitan: Jerusalengo templuraco bata, lagun ezeuquiai emoteco bestea, ta eureen echeeo preminetaraco irugarren zatia.

Oguei urtean bici izan ciran ezconduta seme ez alabaric euqui baga, cergaitic Anagan ecin sortu zan seiñic, ta augaitic egozan guztiz triste ta atsecabe andiacaz, eta lotzaririe andienae igaroten cituezala; bada erri araguicor aretan pameiliaric ez euquitea, artuten zain orduco egunetan desondra ta Jaungoicoaren castigutzat, guztiac

euqueelaco guraria, euracgandic jaio cedin icharoten eben munduko Salbaguillea. Guraso onec eguiten eutseezan Jaungoicoari erregurie bicienac, arren, emon eiguiuen bere bedeincaciñoeo frutua, esquiniric berari consagrauco eutsela emoten eutsen seme edo alabia. Jarraituric errengu ta esquini onetan, aguertu jacon egun baten Joaquini aingueru. bat eta esan eutsan, celan Jaungoicoac entzun cituzan bere escariac, ta alan euquico ebala alaba bat. ceineri deituco eutsan Maria, ta izango zala munduko Salbaguillearen Ama. Bardin aguertu jacon ainguerua santa Anari bere, cein bici zan bere bacarlecuan, eta esan eutsan bere senarrari esan eutsana. Iragarri eutseen alcarri bacochagaz jaso zana, eta icusi ebeen bat zala aingueruac batari cein besteari esan eutsena. Emon eutseezan Jaunari esquer andiac, eguin izan eutsen mesede parebagueagaitie, eta Anagan sortu zan Maria Birgiñea abenduaren zortzian, ceinetan Eleiza santuac ospatu ten daben bere Sortuera garbia edo Concesiñoe coa. Sortu zan pecatu original edo jatorrizcoa baga, emoten eutsazala orduan Jaungoicoac gracia ain ugariac, errazoe ta egoquia zan leguez euqui eguiزان bere Ama izan bear ebanac, eta impernuco suguearen buru apurtzallea izango zanac.

Beti sinistu izan dau Eleiza santuac Jaungoicoaren Ama Birgiña Mariaren Sortze garbia; baina 1854^{eo} urterartean ez cituzan condenetau erejutzat egquia au ucatuten ebeenac: urte orretan

Aita Santu Pio IX^{nac} erabagui eban Fedeco eguiatzat mirari doutsu au, artuten ebala Eleiza guztiac erabagui ori onerazpen ta poz andiagaz.

Igaroric bederatzi illabete, jaio zan Nazareten Umea bedeincatu au, bere gurasoac erritic campora euqueen eche baten, echeco guztien atseguin ta arzainen cantuen artean. Jaio zan iraillaren zortzian ta bederatzi egun igarota, ebreetarren oituran imini eutsen icena Maria. Santu ascoc diñoenez, Jaunae emon eutsan aingueru jaolatzat San Gabriel Goianguerua eta beste aingueru aseo beragaz betean. Laroguei egun igaro ciranean, juan zan santa Ana Jerusalenera, garbituteco leguea betetan, eruanaz bere besoetan Umea templura, eta baraugaitic emonda bear zan ofrendia, biurtu zan beragaz bere echera, nun bici izan zan Maria iru urte bete arte.

MARIA JERUSALENGO TEMPLUAN.

Bete jacobanean iru urte Maria Birgiñeari, eroan eben bere gurasoac Nazaretetic Jerusalengo Templura Cemendiaren oguetabat garrenean, betetaco Jaunari egun eutsen esquintsaria edo promesa, eta emon eutsen orduco Sacerdoteai, oi cirean ceremoniacaz, adierazorik celan esquini eutsen Jaungoicoari, eta escaturik euqui eguiela contu aimbeste maite eben alabeagaz, eta imini eguiela Jauna serbiduteco egozan beste dontzellen artean, onetáraco icentauta egoan templuaren

alboco echean, ceinetatic errezagor sartuten cirean bertara Jaunari erreguac eguitaco. Guztiac mirariztu eiran egin gueiago Dontzella onen edertasuna icusi ebanean ta gueiago oraindiño eraentzi ebanean bere prestutasun ta poza eta araco belaunbicotic escatu cutzenian bedeincaciñoa bere gurasoai, ta euroi agur eguiñda presentau zanean San Zacarias sacerdoteagana, douquitu ta esquintzeo zan guzti guztia Jaunari. Eguiquera onetatic ezagutu zatequian celango mirariac eguingo cituzan Jaungoicoac Mariagan, ain gastetatic artu ebanean bere serbitzaritzat.

Birgiña santea astu izan zan beste dontzellen artean guztien atseguin andiagaz, ta laster aei zan ezaugarriac emoten Jaungoicoaren eche aretan, bera zala onen eguiazco ta espirituzco templu bicia. An icasi eban chit ondo irunten aria, josten sacerdoteen ornamentu ta templuraco beste jantziac, baita icasi cituzan echejostecac, ta onelan eguin eutsan guero bere Seme doatsuari araco jantzi oso edo jostura bagacoa. Icasi bere cituzan ebreotarren icasmenac, ta iracusteri cituzan sarritan contu andiagaz Escritura sagraduac, ta gogoratu atseguinez euretan sarratuten diran mirariaac, ceintzuec adituten cituzan guztiz ondo ceruco arguitasunagaz. Iñoz bere ez egoan alperric, zan issilla, berbaric eguiten ez ebali bearzanian baño eta orduan bere errezeptoz ta itzaltsunagaz; bere umilldade ta bacartasunaren amodia andiagaz, ta beste birtute guztiac mallarie ereguienean eucazalaco beraganduten cituzan

guztien beguiac, ta ostu bere bai euren biotzac: eta onelan cirudian gueiago cerutic jatsia, munduan jaio ta acia baño. Bere barau andi, bacartasun, issilltasun ta baqueagaz batzen zan Jaungoicoaren gogoraciño goratuenetan, ta alan Jau-nae bisitau ta erregaeltan eban bere arguitasunacaz; sarritan aingueruac aguertu jaçozan, eta batzuetan ecarten eutsen jauaria, ez munducoc eguiina, ezpada cerucoa. Onelango bicitzagaz bici zan amaica urte bete arte: dempora onetan ill ci-ran bere gurasoac guztiz zaartuta, beste seme ez alabarie euqui baga bera baño.

Maria Birgiñea egoala esan dan leguez tem-pluan, Espiritu-Santuac emoten cutsan amodio issiotuagaz, egun eban garbitasuneco esquintza-ria beti betico izanic lenengoa munduan onelango esquintzaririe egun ebana, ta ceine ri jarraituco eutsén guero dontzella ascoc, guragoco ebenac galdu euren bicitza garbitasuna galdu baño lenago; eta orra cergaitie deituten jacon Dontzellen Dont-zellea, guztien eracusle ta aguintaria leguez. Bada, egua izan arren Leguezaarrian bici izan ciriala asco garbitasuna galdu baga, da gauza ciurra ta jaquina, ez zala iñor izan garbitasuneco esquintzaririe edo botua egun eutsanie Jaungoicoari, eta bai gure Andra Maria izan zala lenengoa; cergaitie gloria au egoan gordeta Mariarentzat bacarric, batuteco dontzellatasunaren lorea amaren frantuagaz.

JAUNGOICOAREN SEMEA SORTUTEN DA MARIAREN SABELEAN.

Maria eldu zanean ezconduteco urtectara otu jaquen sacerdoteai Birgiña onec bere artu eiala senarra, besteac eguiten eben leguez. Baña berac ezagutu ebanean bere ezcontziagaz cerbait erabagui ebeela, esan eutsen umilltasunie andienagaz, celan izan eein litzaten; bada bere gurasoac esquini izan ebela Jaungoicoari, eta berac bere eguin ebala dontzellatasuneco esquintzaria. Guztiac mirariztu ciran entzunie gauza barri au, ta orduan itundu ciran obeto izango etezan, orduan oi zan leguez, ezcondutea eleizguizon bategaz, modu onetan bere laguntzagaz iraun al-izan leian templuraco lanetan; baña laster conturatu cirian izan eein litzategueala, bada bere gurasoen jaubeguei bacarra zan leguez, legueac aguinduten eban, nai ta naiez ezeondu bear ebala bere aide edo seindeagaz. Onetaraco zucendu ciran jaquitera Jaunagana, ta onec erantzun eutsen, batu ceituala batzar baten Jerusalenen egozan David-en jatorrizeo guztiac, icusteco onelan ceineri urtetan eutsan Mariagaz esconduteco suerteac; eta Mariac berac euqui eban Jaunaren adierazote edo abisua esaten ce, egon cedilla sacerdoteen esanean, ta ez cedilla bildurtu bada berac gordeco ebala. Suerte doatsu onec urten cutsan Joseri, cein zan Belengo semea, arotza, edade nagucicoa

ta santua, beti gorde izan ebana garbitasuneko birtute ederra, bear ta gauza egoquia zan leguez ain emaste garbi ta santuaren senar izateco. Esposatu ciran Mariac amairu urte ta iru illabete eucazanean, eta sacerdoteac emon eutsen bere senarrari, besa gorde ta beragaitic beguiratu eian.

Orduan José ta María biurtu cirean Nazaretera eta bici cirean Mariari gurasoac ichi eutsen echean. Emen egoala Birgiña guztiz Santea, eldu zan araco ordu doatsua, ceinetan erabaguita euca Jaungoicoae artutca Mariaren errai garbietan gure araguizco jantzia, eta ara or, bere erregelecuau egoala Jaungoicoaren gogoraciño alt-suenetan, aguertu jacon aingueru San Gabriel gauza ain miragarria adierazoten, ta errezpeto ta umilltasun andiagaz esan eutsan: *Jaungoicoac gorde zaizala, graciaz betea: Jauna da zugaz, eta zu zara bedeinatea andra guztien artean.* Berba onec entzunagaz icaratu zan Birgiña, ez menturaz ainguerua icusten ebalaco, bada au icustea etzan beretzat gauza barria, baña bai emoten eutsazan alabantzaegaitic, ceintzu en duin ez eban uste zala. Baña aingueruac alaitu eban, esanagaz ez cedilla bildurtu, bada aurquitu izan ebala gracia Jaunaren beguietan, eta alan bere sabelean sortuco zala seme bat, ceineri iminico eutsan icena Jesus, au da, Salbaguillea, ta izango zala Aita Betikoaren Semea, icentetan eutsazala gañera Jesusec izango cituzan anditasun ta beti betico cscubideac. Orduan Mariac esan eutsan aingue-

ruari: ¿Celan izango da ori, ezbidot ezagututena ezagutuco bere ezbidot guizonic orretaraco? Ta ainguerauc orduan ciurpetu edo segurutu eban, celan ez eban parteric euquico beragaz guizonec, ta ez ebala izango calteric bere dontzelliatasunac, bada Espiritu-Santua etorrico zala beragana, ta onen bitartez ta eguiiez bacarrie, sortuco zala bere sabelean Aita Jaungoicoaren Semea: Esan eutsan Isabel bere lenguciñagaz jaso zana, ceinegan, izan arren zaarra ta seiñie sortu ecin leiqueana edo emasolla, alan bere sortu izan zala eta egoala seiñdun; bada Jaungoicoarentzat ezdago ecinquižunic, eta alan berac gura dabeñean seiñe eguiten daben leguez emasollae, eguiñ leiqueala dontzelleac bere dontzellatasuna galdu baga.

Ciurtasun onegaz, Jaunari obedidu gurarie ta beeraturie bere umiltasunean, emon eutsan baietza ainguerauri, esanagaz araco cerua atseguindu eta luurra santutu cituzan berba estitzuac: *Ara emen Jaunaren mendecoa, eguiñ bedi nigan bere borondatea zuc esan dozun leguez.* Eta une aretan sortu zan bere errai garbietan Aita Beticoren Semea, ta alan izan zan Jaungoicoaren Ama eguiascoa, ta ceru ta lurreco erreguiña.

Bete zanean mirari andi au, igitu ta sendaturie Birgiña Ama beragana etorri zan Espiritu-Santuac emon eutsazan gracia ugariacaz, urten eban bertatic Isabel bere lenguciña bisitau ta serbietara. Maria bici zan erritic Isabel bici zan echera. Judaeco mendietan, egozan ogueta bes-

amabi legoa baño gueiago. Arin igaro eban bide ain luce ta nequetzua, cergaitic bere caridade andiac emoten eutsazan indarrac, ta gueiago bere sabelean eroian frutu bedeincatuac. Sartu zan Zacarias-en echean, agur eguin eutsan Isabeleric beronec baño lenago, emoten euseula onegaz bere umilltasunaren ejemplua. Mariaren berbac entzun cituzan Isabelen erraietan egoan ume Juanec, eta arturic orduan santificaciñoeo espiritua, ta ezaguturic Jauna egoala Mariaren erraietan, ebilen saltoca pocez beteric amaren sabelean, adierazoten ebala onelan berbacaz esan ecin ebaña. Bere barruko semearen iguitasun ta pozagaz aditu eban Isabelec Jaungoicoaren Semearen Guizon-eguite edo Encarnaciñoeo misterioa, ta arguituric igarlearen espirituagaz, esan eutsan Ama Birgiñeari: «Bedeinatea zara zu andra guztien artean ta bedeinatea da zure sabeleko frutua. ¿Eta nundic merecidu izan dot nic neur Jaunaren Ama nigana etortea?» Ta oñezaz gañera esan eutsazan beste gauza asco Birgiñearen alabantzan. Ezaguturic orduan Mariac Jaunae eguin izan eutsazan gracia ta mesede guztiac cantau eban *Magnificat* derichon cantua, ceinec daucazan berbac baño mirari gueiago. Ta egon ezquero iru illabete inguruau Isabelari lagunduten, biurtu zan guero bere Nazaretoco echera.

Josec, bere senar garbi ta santuae igaro cituzan emen atsecabe ta estutasun andiac, ezagutu ebanean Birgiña santea seiñdun egoala, berac onetan parteric euqui baga, batetic ez equialaco

cer eguin onen gañean leguea betetaco, ta bestetic lotzariric ez emotiar: n Andra ain oitura onetacuari ta menturaz errubaguea zanari; eta alan erabagui eban issillie alde eguin ta istea bacarric Maria, bada Josec ez-equian oraindiño celan sortu zan Jaungoicoaren Semea bere emazte garbiaren erraietan. Ez eutsan peña guichi emoten Mariaren biotz samurrari bere senar maiteac beragaitie igaroten cituzan naibagueac; baña ez eutsan aguertu gura izan beragan jaso zana, egualaco ondo, dagozala mirari batzuc edocein modutan aguertu bear ez direanac; eta alan Jaunaren esuetan guztia ichita, erregututen eutzan ichoropenic sendoenagaz, arren atseguindu eguala berre senarraren biotz naibaguetua. Entzun cituzau Jaunac errege onec, ta bialdu eban Josegana ainguera bat, ceinec azaldu eutsan mirari au esanagaz: «Jose, Daviden semea, ez eguizu susmoric» ez bildurric euqui artu ta euquiteco ceure echean »Maria ceure emaztea; bada bere sabelean sortu »dana, izan da Espiritu-Santuaren eguiqueraz. »Alan beragandie jaioco da seme bat, ceineri »imino deutsazun icena Jesus; bada bera izango da salbauco dabena bere erria, ateriagaz pe»catuetatic.» Arguitze onegaz amaitu ciran Josen bildurrac, atseguindu zan bere biotza, ta aci zan leen baño erreberencia andiagoagaz beguiratu ta lagunduten Maria Birgiñeari, bada ordurarte santatzat eucana, ezagutu eban Jaungoicoaren Ama zala.

JESUSEN JAIOTZEA MARIA

BIRGIÑEAGANDIC ETA ONEN
EGUIQUIZUN TA NEQUEAC.

Octoviano Erromako Emperadoreac aguindu eutsen bere mempeco guztiai iminteco buruzar-dea edo empadronamentua bacocha jaio zan errian, eta Jose Belengo semea zan leguez, joan bear izan eban ara Mariagaz aguindu au betetako. Egoan Orduan Maria Birgiñea seiñdun bederatzigarren illabetean eta orregaitic seiñguintzaco egunetan, eta alan igaro bear izan: cituzan neque guztiz andiac joan bear ebalaco bere senarragaz Nazaretetic Belenera neguko dempora gogorrean. Igaro cituezan senar-emazte santuac bide nequetsu onetan trabaju edo erasgueta ondoez asco, zalaco dempora otza, bide lucea ta euren ezequia andia, eta Maria Birgiñia gaste ta biguna, baña alan da guzti bere igaroten cituezan pena ta neque guztiac pocic, cergaitic Mariac eucan bere sabelean munduko gozotasun ta erregalua.

Eldu ciranean Belenera ez eben aurquitu noeostaturik emon. Joan ciran bada coba edo chabola batera etzateko, cein egoan erririk campora murallai eutzala, non egoten cirian abereac eta bidasti ezeuquiac; eta chabola uts ta otz onetan emon eban argitara María Birgiñeac, dolore baga, Jaungoico Guizon-eguina, abenduaren ogueta

Bostean gaberdian, eta baturic onetaraco eucazan seiñorialacaz, imini eban asca baten, adorau eban Jaungoicotzat, erreberenciau Jauntzat eta laz-tandu semea leguez. ¡Umilltasuneco guertaera arrigarria, benetan, eta cer icasi asco daucana guztientzat, emon izan eutsan munduari, gauza guztien Jaun ta jabeac, ceru ta lurreco Erregueac, Jaungoico ta Guizon eguiazcoac, jaio zanean chabola baten ta etzun asca baten lasto gañean!-Bertatic, ainguerauc zabalduric barri on au inguru arretan, etorri ciran arzainae Ume Jesus icustera, ta biurtu ciran euren choboretara atseguinezco cantac cantetan. Jaio ta zortzigarren egunean, atai edo portale beratan, eguin zan circuncisiñoia, izanic ministroa San Jose, San Bernardo diñoanez eta orduan imini eutsen icena Jesus, ceinec esan gura daben Salbaguillea.

Izar barri batec zucenduta, etorri ciran guero Erregue Magoac, eta adorau cituezan Semea ta bere Ama, ta esquiniric urrea, intzentzua ta merra, eracutzi eben Ume Jaungoicoagan sinistuten ebeela. Beteric jaio zanetic berroguei egun, joan zan Aingueruen Erreguiña Jerusalenera, Jaungoicoac emonico emacumerdien leguea betetan eta presentetan bere Seme bacarra Jaunari. Legue orrec eragozten eutsen emacumeai cartuten templuan seiñguintzatic berroguei egun igaro baga, jaioten zana semea bazan, eta laroguei egun igaro arte alabea izan ezquero. Egun onec igaro ezquero amac, joan bear eban templura garbitutenean ta esquini bildotz bat, edo usocume li

ezeuquia bazan; Mariac bada esquini cituzan bere Purificaciōan usocume bi, ezeuquia zan leguez, eracusten ebala bere umilltasuna leguea betetan, berac cer garbitu ezbezcan bere.

Mariac, esan dan leguez presentau zanean templuan, euqui cituzan gauza barri bi, bata atseginezcoa ta naibaguezeoa bestea: atseginezcoa icusi ebanean bere Seme bedeincatuaren gloria aguertuten zala munduan; bada Simeon santuac artu ebanian besoxtan, adorau eban Jaingoicotzat eta iragarri eban munduaren argui ta Israelgo edertasun ta gloriatzat; ta araco Ana alargun beneragarriac, sarturie ordu aretan templuan, berba eguin eban goratuaz Jesusen anditasun ta miraariac, ceintzuec izan ciran Mariarentzat poz eta atseginezco gueigarriac. Baña beste aldetic, dolorezeo cuchillo batec irago eban bere biotza, entzun eutsazanean Simeon santuari berba onec: «Ara emen Ume au, ceini munduac esetsico deutsan, ta asco izango dira jauciac eta jasoac *Beraugaitic* Israelen; eta espata gogor batec iragoco dau bateric bestera zure arimea, guizon ascoen biotz escutuac aguertu deitecen.» Berba onecaz mindu jacon bere biotza, eta bere egun aretaco poz eta atseginae biurtu ciran zamintasun eta billdur andi baten; eta oraindino gueiago Temploko eguiquizunae amaituta, igues eguin bear izan ebanean arin Egiptora, librauteco bere Semea Erodes erregue gaistoaren escuetatic, ceinec ill gura izan eban bere Jesus maitea. Bada aingueraua aguerturie San Joseri lotan egoala,

aguindu eutsan jagui cedilla bertatic, eta arturic Ama eta Semea joan ceiteala Egiptora, non egon bearco ebeen berac abisau arte. Alan eguin eban Josec; eta igaroaz bide luce, bacar ta basamortu arec neque ta pena andiacaz, ardura guztiz andi ta bildurragaz, eldu ciran Egiptora, ta bici ciran gaur Matarca deituten jacon lecuan, Eliópolis ta Babilonia bitartean.

Emen bici ciran ezeuqui ta premina guztiz andiacaz, cirialaco arrotzac ta ez-ezagunac lecu aretan, bildurrez ta sosegu baga; cergaitic Ume a Jaunac gordeco eban icharopena beuqueen bere, beraganaco amodioac emoten eutsen bildurra. Onezaz ostean Ama Birgiñiari atsecabaric gueien emoten eutsana zan, erri arec bici ciran ichutasunean icustea; bada ichiric Jaungoico eguiazcoa, adoretan cituezan Jaungoicotzat euren escuacaz eguinico taioac ta baita cocodrilo ta sugueac bere ta onen bitartez demoniñoac, ceintsuec euqueezan engañauta. Egon ciran Egípton Erodes ill arte, eta orduan, Joseri leen aguertu jacon ainguerauc aguinduta, biurtu cirañ Nazaretera, nondic joaten ciran Jerusalenera urtean bein.

Izanic Jesus amabi urtekoa, besteetar eguiten oi-eban leguez, joan zan bere gurasoacaz Nazaretic Jerusalengo templura, eta onec echeruntz biurtu cireanean guelditu zan Jesus Jerusalenen euren barri baga; ibili ciran bere billa iru egunean cizpuru ta negar andiacaz, ta azquenez aurquitu eben templuan bertaco jaquitunen erdian, itunduten onei ta erantzuten eurac eguiten eu-

tseezan itaunei. Ieusiric alan Amac dirautso Jesusi: ¿Semea, cergaitic eguin dozu orrelan, jaquinie zure Aita ta ni gabicela zure billa dolore andiacaz? Eta Jaunac erantzun eutsan: ¿Certaraco billatu nozue? Ez cenquian jardun bear nebala neure Aitari jaocozan lanetan? Berba onec, an egozanac aditu ezbacituezan bere, Ama Birgiñeac artu ta gorde cituzan bere barruan, ezaguturic euretan egozan mirariae. Emendic ogueta amar urte bete artean, bici izan zan Jesus bere Amagaz ta San Josegaz, lagundu, obedidu eta serbiduten cituzala semeric onena leguez bere Ama guztiz maite ta eguiazeoa ta San Jose bere aita ordeco ta Echaide sagradu onen jaolatzat Jaungoicoac autu izan ebana. Mempetasun one-tatic atera bear dogu Semearen umilltasuna ta Amaren escelencia: cergaitic ezdago umilltasun andiagoric Jaungoicoa bera, criaturiaren mempean eta aguinduan egotea baño; ez anditasun eta soberandia andiagoric criaturiac bere Jaungoico ta Eguilleari aguindutea baño, eta au guztiau euqui eban Ama Birgiñeac bere Semeac ogueta amar urte eucazan arte.

AMA BIRGIÑEAREN DOLOREAC BERE SEMEAREN PASIÑO TA ERIOTZAN.

Ogueta bederatzi urte ta amairu egun bete jacobean, joan zan Jesus bere Ama ganic Beta-borara, tan San Juanec bateatu eban Jordango

ibaian, ez Jesusec eucalaco bateatu bearric, ez-pada urari czarteco pecatuac parcatuteco birtutea Bateoco Sacramentuan. Bereala andic sartu zan basamortuan, non eguin eban barau berroguei egunean, ta izanic tentaua, goitu eban arerioa, ta guero urten eban andic ceruco Maisua leguez, iracasten bere dotriña santua; ta baturie discipuluae eguin cituzan mirari guztiz asco, bere Eban-gelioan iraeusten dirau leguez. Baña Jesus ibili arren lecu bateric bestera iracasten guizonai ceruco icas men ederra, Birgiña santeac lagunduten eutsan sarritan. Egon zan Jesusegaz ta bere discipuluecaz Cana Galileaco estegüetan, ta paltauric ardaoa, ez zan paltau izan Mariaren erruquitasuna, bada escatu eutsan bere Seme doatsuari emon eguiuela palta eben ardaoa, lotzaturic guelditu ez cedizan ezcon-barriac; ta alan eguin eban Jesucristo gure Erredentoreac, ceinec ez deutsan ucatuten bere Amari, escatuten deutsan gauzaric: eta au zan Jesusec lenengo eguin eban miraria, biurturic ura ardao izatera, eracusten ebala one-lan bera zala gauza guztien Jaun bacarra.

Urreratu zanean ordua ceinetan Jaunac era-bagui eban emotea bere bicitza guerosi, ta Aita Beticoagaz ta gugaz baqueac eguiteco, celebrau eban bere Apostoluecaz araco azquenengo ta mi-rarizco aparia, ceinetan ichi eusczan Altaraco mai santuan bere Gorputza janaritzat ta bere Odola edaritzat. Bere Amac bere celebrau eban Pascoaparia beste andra santacaz eche aretan, baña beste lecu baten. Aparia amaituta guero

joan zan Jesus Ortu santura nun eguingo eben preso, gueraturic Birgiñea eche aretan ardura andiagaz, icharoten bere Semearen pasiñoa.

Jaqin ebanean Maria Birgiñeac Judeguac eguin ebela bere Semea preso eta erabillela aueipalle bateric bestera, urten eban echetic ta jarratu eutsan beste emacumeacaz Calbarioeo mendiraño. Ecin azaldu leique berbacaz celango pena, zamintasun ta atsecabeac igaroco cituzan bere biotzean, icusi ebanean bere Seme maitea ain gaiztratauta impernuco otso amorrotu arec urratu eutsela bere gorputz sagradua bildotz otsanari leguez. Ceimbat eta andiagoa izaten dan gauza bateri euquiten jacon amodioa, andiagoa izaten da beragaitic artuten dan penia. Maria Birgiñeac eutsan bada Jesucristuri amodio ecin andiagoa, zalaco bere Semea, eta berea bacarric eta guztia, guizonaren laguntasun baga sortua, ta zalaco semeric onena, santuena, gracia ta doezi beteena, maitegarriena, ta guztien ganetic, zalaco Jaungoicoa; eta alde onetatic ezagututeneban arguiro merecidu ebala amodio neurribaguea, criatura batec euqui izan albaleique. Augaitic Birgiñeac Jesusi eutsan amodioa, zan ama guztiac erabatera euren semeai deutsen baño andiagoa, Santu eta Aingueru guztiac Jaungoicoari deutsen baño andiagoa. Icusi ebanean bada arerioric gogorrenen escuetan aimbeste maite eban Semea, icusi ebanean eriotzara condenauta, guztia izainduric, zaurituric eta guizonaren echura baga, artu eban penia izan zan berari eutsan

amodioaren parecoa eta berbacaz adierazo ecin leiquean bestecoa. Augaitic deituten jaco Martrien Erreguiña, martiri guztiac baño pena andia-goac igaro cituzalaco.

Baña izan arren ecin andiagoac Mariaren pena eta atsecabeac, etzan izan chiquiagoa bere iraupen ta sendotasuna. Bere biotza ta borondatea egozan Jaungoicoarenagaz bat eguinda; ta Jaungoicoac erabaguita eucan leguez ill cedilla Jesucristò gure pecatuen parcaciñorako, bardin Mariae bere gura izan eban biotz biotzetic ta borondate osoagaz Jesusen eriotzea; eta alan egon zan Curutzearen ondoan bere biotza erdibituta, baña zutunic, coloma cendo bat leguez, esquinitzen Aita Betikoari bere Semearen sacrificioa, ta erre-gututene arren bere odolagaitic parcatu egui zala munduko pecatuac, eta zabaldu eizala guztioentzaco ceruco ateac.

Onelan Ama erruquiorrac lagundu eutsan Semeari onen pasiñoecko dolore ta lotzarietan. Eta erruquitasun au Jaunac gura izan ebalaco saristau, esan eutsazan berba amodiozko onec: *Andrea, orra zure Semea*; ta guero bere discipuluari: *Orra zure Ama*, emonagaz semetzat San Juan, ceinec ordu aretarie artu eban amatzat, lagundu, serbi du ta beguiratuteco berari seme eguiazco bat balitzan leguez; bada simistuten danez, ordurako ill zan San Jose bere senar garbi ta gozua. Guelditu zan trucada onegaz Birgiña guztiz garbia iragoric dolorezko cuchillo bategaz, ezagututene ebalaco cein beste bat zan galduen eban Seme eguiazcoa,

emon izan jacon seme-ordekoaren lecuan, ta cein amodio samurra eucan beragaz Seme Jesusec, bada egon arren egoan moduan, curutzean esqueguiric, dolore parebagacoen erdian, eztzen aaztuten beragaz. Illic icusi ebanean Semea, beragaz batera emongo eban arimea Maria Birgiñeac, Jaunac sendatu ezbalen naturaleciaz ganetico indarracaz. Illda guero Semeari emon eutsen lantzadiac, ez eban guichiago irago Amaren biotza cein Seme illaren bularra. Guero jatsi eben gorputz sagradua curutzetic ta Maria Birgiñeac artu eban bere besoetan, ain sentimendu andiagaz cein ecin azaldu leique berbacaz, ez ezagutu adimengaz. Azquenez Jesus obipetu ebanean biurtu zan Maria San Juan eta beste andra erruquierracaz Calbariotic Juan Marcosen echera, non celebrau eben Pascoaparia icharoten bere Semearen biztuera.

Iru egun igarorie Birgiña erruquierrac bacartade ta esturaric andienean, irugarren egunean biztu zan Jesus, ta aguertu jacon iñori baño lenago bere Amari, beste iñoc baño gueiago mere recidu izan ebalaco aguerquizum doutsu au, ta icuste onegaz bere ordurarteko tristuraco negarrac biurtu ciran atseguinescoac izatera. Ecin azaldu ez aditu leique Ama Birgiñeac artu eban poza, icusi ebanean bere Semea eriotzea goituta, eta celango atseguina sentiduco eban lastandu ebanean, ta bere oñ ta escuetan nun eguin eutsanean. Onezaz ostean gñoc azaldu leiquez araco Limboan egon ciran arima santuac emongo eu-

tseezan esquer eta alabantzat, izanie bera bitarte-
eo ta Jaunaren Ama, eiñen eriotziagaz librauac
izan ciran presondegui aretatic?

Biztu ta guero berroguei egunean egon zan Jesus munduan. Eta sinistutecoa da bitarte orretan sarri bisitauco ebala bere Ama, ta atseguindu ta poztico ebala bere berbacaz. Baita ez cirean izango chiquiac Apostolu ta beste cristinauac emongo eutsezan ezquerrac ta alabantzac bere Semearen gloriagaitic, ta berac segurutu ta sendatuco cituzalaco Jesusen biztueraco sinismenean. Berrogueigarren egunean aguertu jaquen azque-
nez bere Ama ta discipuluai, ta eroan cituzan beragaz Olibeteco mendira, nondic, emonda bere bedeincaciñoa, poz, gloria ta magestade andiagaz, igo eban cerura, gueraturic Birgiñea pozago Se-
mearen gloriagaitie bere bacartadeagaitic triste baño.

Ama Birgiñea ta Apostoluac biurturic guero Apalteguira, egon ciran oraciñoan icharoten Es-
piritu-Santuaren etorreriari, ta au etorri zanean euren gañera, artu cituzan Maria Birgiñeac beste guztiac baño gracia ta doe ugariagoac, cergaitic beronen prestaarea zalaco besteenan baño andia-
goa, ta onezaz gañera gueiago merecidu ebalaco izanie Jaunaren Ama.

MARIA BIRGIÑEAREN LANAC BERE SEMEA CERURATU EZQUERO.

Guero biei zan Maria Birgiña Jerusalenen, jarduten zala Jaungoicoaren gogoraciñoe altsuinetan, ta bere araguiagaz jantziric Jesusec egun cituzan mirariac gomutetan ta euracgaitic Jaungoicoa alabetan, artuten ebala sarritan Altaraco mai santuan Jaunaren gorputza beste cristinau fielacaz; bada besteac artuten eben ezquero gceimbat errazoe andiagoagaz ez eban artuco besteac baño obeto ezagututen beeban Jaunaren anditasuna ta prestaera gueiago euquiten beban?

Baita jardunten zan besititetan ta beacurtutene edo erreberencietan araco leku santuac, ceintzuec bere Semeac consagrau cituzan bere oñatz ta eguiite miragarrizcoacaz; eta baita bere ebilen zuenduten Jaunaren asiquerako Eleiza barria, cein asi zan landaratu ta zabalduten munduan; cergaitic bera zan iracatsi ta azalduten eutsezana Apostoluai Jesucristoren guizon-eguite, jaiotza, circunsciciñoe ta ume demporaco mirariac; bera zan bere oraciñoe, bicitza Jaungoicozeo ta berba cerucoacaz aurreratu, sendatu ta emoten eutsena guztiai laguntasuna; bera zan, bera icusiagaz bacarric, atseguinduten cituzana biotz larrituac, zuendu erabagaco gurariac, guichitu ta quendu araguiaren quescac, sendatu argalac, altzau jauziac, sendoagotu sendoae eta biurtu bide onera pecatariac.

Bere amodioa guztientzaco zan guzfiz issiotua, umilldadea andia, icharopena premiña ta persecuciñoetan goitu ecin ceiqueana, ta bera icusiaz bacarric urrinduten ciran tristeza ta bildur charrac.

Azquenez, bere jaquituriagaz emoten eutsazan iracatziac Eleiza guztiari. Zan egusqui bat, arguitasuna emoten ebana munduan; Jaungoicozco mirari bat, Birgiña bat eracusten ebana bere arpeguiian Jaunaren Ama zana, ain magestade andi ta graciagaz betea ce, guztiac euquen guraria bera icusteco, ta icusteagaitic beste baga, joaten ciran asco Jerusalenera. Orregaitic San Ignacioe carta baten esaten eutsan San Juan Evangelisteari: *¿cein cristinau fiel ta gure fede ta erliguiñoe santuco adisquide izango da, ieusi ta berba eguin gura ezdabena araco merecidu izan dabenagaz Jaungoicoaren Semea bere erraietan sortutea ta arguitara emotea?* San Dionisio Areopagocoa, San Pabloen discipulua, joan zan Atenastic Jerusalenera, Andra Maria icustera, ta ieusi ebanean bere dignitate edo altzutasuna, persona illcorrac euqui aleiquean baño andiagoa, artu eban gozotasun guztiz miragarrizco bat, ta guztiz mirarituri esaten eban, euquico ebala Jaungoicotzat, ta adorau bere bai, jaquin ezbalen fedearen bitartez ez zala Jaungoicoa: ta egozala Maria Birgiñearen inguruau ceimbatu bere ecin leiquezan beste ainguera.

Baita bere Maria Birgiñea egon zan dempora apur baten Efeso-co urian, Asian, San Juan

Ebangelisteagaz batera, isuri edo zabalduten cituzala lecu guztietara bere arguitasunac, eta emoten cutsela beragaz ebicen guztiai arimaco osasunta bicitza.

MARIA BIRGIÑEAREN ERIOTZA TA CERURA IGOEREA.

Igarorie, bada, urte asco esan dan leguez Eleiza guztico atseguin ta oneraco; eldu zanean edade andira; icusiric bere Semearen sinismen ta icena zabaldu zala munduan; amodio issiotuagaz ta urturie bera icusteco gurariagaz, escatu eutsan go-gotic librau eguiala, arren, emengo bicitzatic ta eruan cerura bere arpegui doatsua gocetan. Entzunic Semeac Amaren escari erruquizco onec, bialdu eutsan aingueru bat eriotzearen albizteagaz, eta arturic Amac barri on au arimaco poz andiagaz, iragarri eutsan bere seme Ebangelisteari. Onec bere adierazo eutsen Jerusalenen egozan beste cristinauai, ta zabaldurie bertatic inguru aretan egozan cristinauen artean, etorri ciran asco Jerusalenera ta batu Siongo mendi santuan, araco Jesucristoe bere discipuluecaz apaldu eban echean, eta ceinetan imini eban bere Gorputz sagradua Altaraco mai santuan bere Eleiza guztico janaritzat, eta Espiritu-Santua bere susco miñacaz etorri jaquen lecuan. Ecarri eituezan cristinauec candelac; uientu usañezco asco, oiturea euquen leguez, eta canta sagradu-

asco cantetaco bere iragoera gloriosuan; eta mun-
duco beste inguruetañ prediquetan egozan aseo,
etorri izan ciran milagroz bere aurrera, eta baita
beste cristinau asco bere Jaunari escatu izan eu-
tsenac duin izateco icusi eijean bere Amaren cé-
rura iragoera doatsua.

Birgiña guztiz garbiac icusi ebanean araco
laguntegui santu ta zorionecoa, guztiz asco poztu
zan, ta emon eutsazan ezquerrac bere Seme be-
deincatuari egun izan eutsazan mesede bardin-
bagueacgaitic, eta arpegui itzaltzuagaz esan eu-
tsen aurrean egozanai: «Neure biotzeco maiteac;
»nire Semeac ichi nenduan emen, zueganaco
»neucan amodioagaitic, eta zuen laguntzaraco.
»Bere siniste santua dago zabaldurie munduan.
»Ceruco doctrina Jaungoicozcoaren prutua aci da.
»Orregaitic, icusiric neure Jaunac ez dala premi-
»nazcoa nire egon-bearra munduan emendic au-
»rrera, ta erruquituric daucadan peneagaz bera
»icusten ezdodalaco, entzun dituz nire escari ta
»gurariaac, bicitza onetatic urtenda, bera icusi
»daidan ceruan. Guelditu zaitece, bada, bearra
»eguiteco bere gloriagaitic. Nic ichi arren, ez zai-
»tuez isten nire biotzac: zuei deutsuedan amodio
»andia, eroan ta euquico dot beti neugaz. Noa
»cerura zuecgaitic erregututen.» Au esan da, al-
debateratu zan oe baten, eta beguiraturic aurrean
egozanai, euqueezala guztiac escuetan candelac
issiotuta, aguindu eutsen urreratu ceitezala guz-
tiac, emoteco bere bedeincaciñoa; ta au emonagaz
batera escatu eutsan bere Semeari sendatu eiala

cerutie, ta emon eguinezala guero araco ceruco ondasunac iñoz amaituco ezdiranac. .

Danac negarrez urtuten ciran Ama ain on ta erruquiorraren joaqueriagaz, eta berac poztuta esaten eutsen: «Jaungoicoagaz guelditu zaitece „neure seme guztiz maiteac, ez eguihue negar „eguin isten zaituedazalaco, ezpada poztu noiala-„co neure Seme maiteagana.» Guero aguindu eutsen San Juani emoteco berac erabili izan cituzan tunica edo jantzi bi an egozan dontzella biri, ceintzue beragaz bici izan ciran dempora lucean. Bereala cerutic jatsi zan, aingueru ascoen laguntzagaz, bere Seme maitea, eta icusi ebanean bere Amac, biotzeco poz andiagaz esan eutsan: «Bedeincatuten zaitut, Jauna, bendiciñoe guztien „emollea ta argui guztien arguia; nire erraietan „guizon eguin izan zarealaco. Ondo ciurnago ni-„gan eguingo dala, zuc esan dozun guztia.» Au esanic, echun zan oean ta inguiratu zan bera, eta bertatic besoac gora jasoric, poz andiagaz icusteagaitic bere Semea, esan eutsan: «Eguin bedi nigan zuc esan dozuna» eta onegaz, loac artutean leguez, gaiso ez min baga, emon eutsan bere ariMEA araco Jaunari, ceini berac emon eutsan bero araguia. Ill zan agostuaren amabosteco bezpera gabaz, berrogueta amazazpi urte Jesucristo berragandie jaio zanetic ta onen pasiñoetic ogueta irugarren urtean, eucazanean irurogueta amabi urte baño oguetalau egun guichiago, gueienac dinóenez.

Seme bedeincatuac eroan eban cerura ain-

gueruen artean bere Ama doatsuaren arima guztiz garbia, non izan zan artua zorioneco guztien alabantzazco canta poz eta atseguinen artean meridu izan eban leguez guztien Erreguiña ta euren Jaunaren Ama zanac. Arritu ciran guztiac bere edertasun, gloria ta magestadeagaz, icusiric ain aberatz ta apaindua aimbeste birtute ta graciacz, bada bere arguitasunacaz illunduten cituzan beste santuenac, egusquiac izarrenac leguez. An iminia izan zan coru aparteco baten, Aingueruenac baño gorago, bere Semearen escumatatic.

Ama Birgiñea ill zan demporan, emon eben lurrean soñu guztiz estitzua bere arimeari cerura lagundi eutsen aingueruac, ta ez guichiago bere gorputz sagraduaren inguruau guelditu izan cirian, entzuten cituezala euren soñu gozuac an egozan guztiac. Apostolu ta Jaunaren discipuluac icusi ebeenean Birgiñea illda, lurrean auspastu cirian eta samurtasun ta onerazpen andiagaz, mun eguin eutsen gorputz santuari, docantac cantau ta alabauagaz Jesusec artu izan eban araguiaren araguia, ta ceinetan Jaunac eguin cituzan aimbeste mirari. Ungidu eben gorputua uientu ederracaz, orduan oituria zan leguez, ta batu icera garbi baten, zabalduric lora ta usain gozuac; baña onec guztioc emoten eben baño usain gozuagoa urtuten eban bere gorputzetic. Etorri ciran gaiso asco gorputz santua egoan lecura ta danac osatu ciran Ama Andra onen bitartez ta bere Semearen birtutez, ceinec emon eutsan osasuna munduari.

Zabaldu zanean eguna agostuaren amabostean, Apostolu santuac arturic euren sorbaldetan gorputz sagradua egoan andea, eroan eben uria-ren erditic Getsemanira, cantauaz eurac eta beste cristinauac Aingueruacaz batera alabantzac Ama Birgiñeari.

Judegu galdu ta lotzabagaco bat azartu zan escuac esarten andac lurrera botateco usteagaz; baña bere escuac, besoetatic ebaguita, guelditu ciran andan oratuta bere azartasunaren gastiguz. Ezagutu eban orduan itsu onec, peniagaz arguituric, bere gaiztaqueria: negarrez escatu eban parcaciñoa eta jarichi eban; cergaitic San Pedroc aguindu eban bateratutea esqueguita egozan escuac beso mancuuacaz, ta bereala guizona guelditu zan osaturic gorputz ta ariman; bada egun ain dontsu ta atseguinezco aretan Mariarentzaco, etzan egoquia iñor guelditu cedin mesederic artu baga bere escuetatic. Eldu ciranean Getsemani-ra, ta obian gorputz santua iminteco demporan, an ciran negar ta cispuruac barritzeta, mun-eguite eta adoretea erreberencia andiagaz, begui-rie quendu baga biotza euquen lecutic. Azquenez imini eben gorputz sagradua obian, baña Apostoluac ez eben andic alderic eguin; ezbada egon ciran obiaren inguruau iru egunean, entzuten aingueruen soñua ta alabetan Jaungoicoa euracaz batera.

Irugarren egunean etorri zan Santo Tomas Apostolua, cein ez zan aurquitu besteacaz Ama Birgiñearen eriotzan: gura izan eban icusi ta

erreberenciau gorputz santua, eta escatu eban zabaldu cedilla iminita egoan obia. Jaunac laquetu eban Apostolu santu au berandu etortea aguertu cedin cer jaso zan; bada zabaldu ebe-nean sepulturia, ez zan an aurquitu gorputz sagrada, ezpada bacarric ondo iminita beragaz batu ciran icera ta beste eunac. Orduan zarratutrie barriro obia, ceinetatic urteten eban usain guztiz gozuac, ceruoa gueiago cirudiana mun-ducoa baño, biurtu ciran guztiac urira poz eta atseguin bardinbagueagaz, euquiric gauza ciurta jaquintzat Mariaren gorputz guztiz santua baturic bere arimeagaz, biztua izan zala, ta cerura igo ebala.

Maria Birgiñea zan gorputz laburrecoa, colorea apur bat baltserana; ulea becartzua edourre colorecoa, beguiac bici ta baltzac, zurra apur bat lucea, espanac ederrac ta estitzuac berbetan, arpegquia lucea gueiago biribilla baño, escu ta atzamarrac luceac. Zan itsaltzu ta modutzua, ez buru erechi ez andiquerizalea, tolezbague ta umilldea. Bere soñecoac ciran beti apainduria bagacoac ta colore berescodunac. Zan otzana, erechi oneco ta issilla. Biciric egoanean San Juan Ebangelisteac atera cituzan bere irudi batzuc, ta onetatic bat dago gaur Erroman, Santa Maria Nagucicoa derichon eleizan, non icusten diran bere azbeguiac, ta celan zan bere Semearen irudi edo antsecoa.

Ceruan dago, bada, orain gorputz ta arima gure Ama, eta an dago gure bitarteko ta Erre-guiña, atseguiduten direala bera icusteagaz ain-

gueruen coru ta ceruco zorioneco guztiac. Bera da Jaungoicoaren gracién gordetzallea, ta zabaldū ta isuriten ditus gracia onec cristinau guztien artean, baña ugariago bere serbitzari diran ta beraganaco onerazpenagaz bici diranen artean. Da atea ceinetatic sartu bearbarean gura badogu jarichi Jaunaren aurrean parcaciñoa ta erruquia; da graciaren Ama, dalaco Jesucristoren Ama, cein dan graciaren egualea ta emollea, ta ceinegaitic ontzat artuten dituzan Jaungoicoac guizonen escari ta erreguae. Orregaitic daucagu guztioc Ama Birgiñearen debotoac izateco premiña, ez bacarric bere erraietako odolagaz sortu zalaco Aita beticoaren Semēa, cein dan gure on guztia, gure gurari eta zoriontasunaren betetasuna, ezpa da baita jarichi ecingo doguzalaco tesoru ta ondasun onec lagunduten ezbadeuscu Birgiña guztiz santeac, ceinen escuetatic emoten deuscuzan Jaungoicoac ugaritasun andiagaz. Augaitic diño San Bernardo, Jesucristo dala gure eta bere Aitaren arteko bitarteko bacarra, baña dan leguez Jaungoicoa, ta bicien ta illen Jueza, bear guenduala beste bitarteko bat guztia biguna, guztia gozua ta guztia erruquiorra, zucenduteco baraganaga gueure premiñetan bildur guichiagogaz ta icharopen sendoagogaz.

Alan dacuscugu dempora guztietan ta erreñu guztietan izan diran santu guztiac, beti izan dirala arduratsuac Birgiña Maria alabadu, altsutu ta serbietan: batsuetan euren gogoagaz, gogaranduten bere anditasunac; sarritan euren miñacaz pre-

dicau ta eracusten bere mirariac; ascoe escribi-duten bere escelenciac, ta danac euren bicitzagaz jarraitutен beronen bicitza Jaungoicozcoari, Jaungoicoac imini izan ebalaco munduko ispilla ta ejemplutzat. Orregaitic, ceimbat eta santu an-diagoac izan diran, aimbat-eta debotoagoac izan dira Birgiña gloriatzu onegaz.

Eleizaco eracusle ta santuac eracusten dabe, dala Jaungoicoaren aparteco gracia ta mesedea eta salbaciñoeco ezaugarria, euquitea Birgiñeari berarizeo onerazpena. Onetaraco zucendu bear-gara Mariagana beti confiantza osoagaz, egun beronen icenean serbicioren batzue, artu berau bitarteko ta Amatzat, eta jarraitu beronen birtute ederrai; bada da erruquiaren Ama, eta ez da iñoz guelditu lotzaturic beronegan ichoropena euqui dabenie. Orregaitic San Bernardo bere deboto guztiz andiac diño: «Issilldu bedi zure erruqu-tasuna. ¡O Birgiña guztiz doatsua! iñor badago artu baga zure mesederie, bere premiñetan esca-tu izan deutzunean.» Eta santu onec beronec alaitu ta aurrerazpidea emoten deuscu guztioi, euqui daiogun Mariari debociño apartecoa, eta zucendu gaitezan beragana gueure premiña guz-tietan, berba onecaz: «Zu, mundu onetako ola-, tuen artean itoaguinean zabiltzana, gura ez ba-, dozu ondatn, ez eguzuz quendu beguiac zucen-, tzalla ta izar onegandie. Jasoten badira essetsi ,edo leutaciñoeco aisiacl, eta bazaroace apurtuten ,estura edo larritasuneco achera, beguiratu iza-, rrari, eta deitu Mariari. Zure arimaco ontzichua

„dagoanean ondatuteco arrizcuan dirugoce edo „loqueriagaitie, beguiratu Mariari. Ceure utze- „gijite edo pecatuen astuntasunagaz eta contzen- „tziaren quezca ta ichusitasunagaz aazten bazara „itoten, eta Jaungoicoaren juicioagaz, ta beroni „emon bear deutsazun eontu eiatzagaz estutu ta „bildurtuten bazara, gogoratu Mariagaz, deitu „Mariari. Ez dedilla aldendu zure aotic bere icena, „zure biotzetic beraganaco amodioa; eta jarichi „daiquezuzan beragandic ceure escariac, jarraitu „eguzu bere bicitzaco ejempluai; cergaitic berari „jarraituaz, ez dozu urteteten ceruco bidetic, berari „erregutuagaz, ez dozu icharopena galduco; be- „ragaz gogoratuten bazara, ez dozu utz eguingo; „berac bazaucaz ez zara jausico; berac escudatu- „ten bazaituz, ez dozu bildurric izango; bera zu- „centzalle izan ezquero, ez zara aspertuko, eta „bera badozu zure alde, elduco zara beti betico „atseguintasuneco ceru ederrera.» Au guztiau da San Bernardo diñoana. Da bada segurua, Birgi- ña guztiz garbi ta Ama erruquitzu onec artuten dituzala bere egapean abegui onagaz, ta escudatu- ten dituzala aparteco ardura ta erruqui amo- diotzuagaz beragana zucenduten diran guztiac, eta onezaz ostean eguiten deutseezala berarizeo mesede ta erregaluac.

MARIA BIRGIÑEAREN MIRARIAC.

Maria Birgiñeagandic artu izan diran arimaco ondasun ta mesedeac, eta bere bitartez Jaungoicoac eguin dituzan mirariac, ain dira guztiz asco ta andiac ce, azaldu bear balira eurac banaan banaan, beasco litzaquez liburu asco: orregaitic ez dira emen iminico batzuc baño.

San Gregorio Taumaturgo, Neocesareaco Obispo Jaunari aguertujacon, eta bialdu eutsan San Juan Ebangelistea iracatsi eguion cer sinistuta cer predicau bear eban trinidad edo Irutasun Santuco mirariaren gañean. Gozatu ta poztu eban San Martin, aguertu jaconeán beste dontzella ascoen laguntasunagaz. Lagundu eutsan eriotzaco orduan San Cirilori, Nestorio eregiaren contra jaguita aspiratu eta goitu ebalaco. San Juan Damascenocuari biurtu eutzan bere escua, erregue gentil batec ebagni eutsana guzurrezko salaciño bategaitic, eta osatze onen ezaugarrirako guelditu jacon santu oni ari bat, escua besoagaz bat eguin zan lecuan. San Gregorio andiac eruan eban procesiñoan San Lucasen atera eban Ama Birgiñearen irudia, eta bigundu eban Jaunaren asearea, ta gueratu zan araco peste bildurgarria, aimbeste triscantza eguiten cituzana Errromako urian, ta San Gregorioe bialdu eutsan guero doe parebaguea leguez bere adisquide San Leandro, Sebillaco Arzobispoari, Mariaren irudi au, cein dagoan orain Guadalupen, non eguiten dituzan

aimbat mirari, ta ceintzuecgaitic erreberencietan dan lecu sagradu au, ez bacarric Espanian, baita mundu guztian bere. San Ildefonso Toledoco Arzobispoac escudatu edo defendidu eban biotz andi, celatasun ta errazoe andiacaz Mariaren garbitasun eta dontzellatasuna, ereje batzue ucatutten eutsena, eta Birgiña guztiz santeac, cerutic etorrita, aguertu jacon uri artaco Eleizan, ta emon eutsan bere escuacaz mecia esateco casulla eder bat, ceinegaz gueratu zan lurrean ceruco zorioneco bat eguinie.

Ruperto, Tuiceuse-co Abadeac, aditze laburrecoa zan leguez, ez eban uste al-izango cituzala aditu, ez gomutau bere ondo, liburu sagraduetan zarratuten diran mirariae, baña jarichi eban Birgiñeagandic jaquituria ta icasmeneco arguitasun ain andia ece, izan zan bere demporaco guizonic jaquitun ta argitzuena, alan bicitzan cein eriotzan, mirari ascogaz. Mesede au berau arta eban Alberto Magno doatsuac, Santo Domingoren ordenacuac, eta Santo Tomás Eleizaco eracusle andiaren maisuac; bada esagutu ebanean bere adiñaren sortasuna icasteco, zucendu zan Mariagana, eta beronec jarichi eutsan arguitasun andi bat icasquizun guztiaraco ezaueran, batez-bere filosofian. Baña iñoz ez amaitutecoac izango litzatequez, imini bear balira liburuchu onetan banaan banaan, Eleizaco santu ta eracusle pisu andicoac azaldu ta aguertutene deuscuezan Birgiñearen mirari guztiac, eta beronegandic cristianac artu izan dituezan mesede andiac, batez-

bere Andra Maria onen serbitzari leial izan diranae.

Baña izan arren guztiz andi eta mirariztutecoac Mariac bere debotoai eguiten deutseezan mesede ugariac, ez da guichiago arritutecoa bere erruquia pecatariacaz. ¿Noc ezdaqui celau libradu eban Teófilo erichon Aldamaco urico marior-domoa, pecatarien Ama ta bitarteko onec? Bada icusi ebanean Teofiloc bere burua zalatuta guzurragaz, icharopen baga, dolorez ta lotzariz goitura, ichuturic, ueatu cituzan Cristo ta bere Ama bedincahua, eta jarri zan guztiz Satanasen mempean, emonagaz berari adoraciñoa, berac escribidutaco paper baten bitartez; baña guero biurturic Birgiñeagana, jarichi eban beronen bitartez beragandutea Satanasi emon eutsan papera, ta eguinico pecatu icaragarriaren parcaciñoa. Eta ¿cer esango dogu Maria penitentearen gañean? Emacume au izan zan pozu ciquin bat bere nasaqueria ta pecatuaegaitic, baña Jerusalenera joan zanean zucendu zan Birgiñeagana ta esquiniric istea araguiaren atseguin loiai, izan zan Birgiñearen bitartez, birtutezco ortu loratzu bat ta penitente guztien ispilla.

Ez da guichiago arritutecoa 1094 garren urtean Mariac egun eutsan gracia ta mesedea Alemaniako emacume bateri, ceinee ill eban guizon bat; eta onegaitic condenau eben biciric erretaco: eroiela bada epai au betetaco, escatu eutsan bicro Maria Birgiñeari laguntasuna, eta onec egun eutsan mesede ain andia ce, bota izan arren sur-

tara birritan, ez jacon erre jantzico ari pusca batbere. Eta onelango mirariac eguin izan ditus guztiz asco, guizaldi guztietan eta munduko leku guztietan, bicimodu guztiacaz, baquean cein guerran, doatsutasunean cein atsecabeen, bicitzan ta eriotzan, justoacaz ta pecatariaez. Aimbeste mirari eguin izan ditus Jaunac bere Amaren ondra ta alabantzaraco, eta eguiten ditus egunoro mundu zabalean Birgiña doatsu onen bitartez, batez-bere leku edo templu sagradu batzuetan, ceintzuc izan diran berac autuac, erregutu ta benerau daigun euretan aparteco onerazpenagaz Birgiña miragarri au.

Templu onetatic entzutetzuenac, beste ascoen artean dira: Pilar Zaragozacoa, non Santiago Apostoluari aguertu jacon Maria Birgiñea, (orain-dic bici zala Jerusalenen), caspesco pilar baten, Ebroko ibaiaren ondoan, orain templua aurquitzten dan lecuan; Loreto-co templua, Italian, ceinetan dagoan gaur Ama Birgiñea sortu ta jaio, eta Jaungoicoaren Semea sortu zan echea, oso osoric, Aingueruac Nazaretetic ecarrita; Montserrateko templua, Catalunian, eta leen aituta dan Guadalupeco templua, Espanian; Lourdescoa, Francian; eta berton euscal-errian Begoñacoa eta Aranzazucoa, ta beste asco, alan Espanian cein cristindade guztian, beneraciño andiañ dagoznan, ceintzuetan eguiten diran mirari guztiz asco, eta ceintzuecgaitic asco esan arren, beti gueldituco da gueiago cer esan.

MARIAREN DEBOCIÑOAC.

Ceruco Erreguiña, Maria Birgiñea, ain da erruquior ta onguillea ce, berari eguiten jacoza serbitzaririe chiquienacgaitic eguiten ditus mese-deric andienac. Baña onelan sariztatua izateco, bear dira gauza bi: lenengo, gure ezquintzariac esquini peccatuen damuagaz; bada bestelan Mariac erantzungo leusquigu beste dempora baten soldadu nasai ta deunga bateri leguez, ceinec encan ecandua eguiteco egunoro debociñoen bat Mariaren ondran. Egoala egun baten gose andia-gaz, aguertu jacon Birgiña au, ta imini eutsazan bere aurrean janari gozuac, baña ain ontzi ciquinean ce, ez zan soldadua azartuten jaten. Ni naz, esan eutsan orduan Mariac, etorri nazana zuri gosea quenduten. Baña ontzi ciquin orretan ez nar azartuten jatera, erantzun eutsan soldaduac. Mariac orduan esan eutsan: eta *¿celan gura dozu nic ontzat artu deidazan zure debociñoe ta ezquintzariac, bazagoz galgarriz ta loiqueriaz betteric?* Au entzunic, soldadua ondu zan, sartu zan erligioso. ta bici zan basamortuan ogueta amar urtean, ta azquenean, eriotzaco orduan Ama Birgiñeac eroan eban beragaz cerura.

Bigarrengo bear dan gaucea da, Mariaren one-razpenean irauntea. Bacarric debociñoan iraunten dabenac merecidu dau ceruco coroia, diño San Bernardoc. Eta Mariac berac adierazoten emon izan deutsee bere deboto ascori, cein pre-

mineascoa dan bere debociñoan azquenerarte irauntea.

Emendic aurrera iminten dira Mariaren debociño ascoen artetic, beronen guztiz gogoco diranac. Alan bacochac artu daiquez bere gogoa gueien betetan deutseenac. Ez da orregaitic escauten batec artu eta bete bear dituzala danac, espada, bein artu ezquero debociño bat edo gueiago, euretan jarraitutea baño. ¡Ceimbat eta ceimbat cristinau, gaur impernuan dagozanac, salbauco ciran jarraitu izan balebe euren guraz artu eituezan debociñoetan!

AVE MARIAREN debociñoa.

Birgiña guztiz santeac chito asco estimetan dau Ainguerauren agur au, bada esan leique ce barritzetan jacola beragaz, Ainguera San Gabrielec aguertu eutsanean Jaungoicoaren Ama izango zala, artu eban poza. Orregaitic agurtu bear dogu sarritan *Ave Mariagaz*, dalaco beretzat guztiz gogocoa, Santa Matildari berac esan eutsan leguez. Baita bere gordetan dituz premina estu ta tentaciñoe deungatatic *Ave Maria* debociñoz esanagaitic, oitura on au dauqueen cristinauac.

Debociño au eguiten da, lenengo: Esanagaz belaunico iru *Ave Maria* goissian oeric jaguieran ta gaubian oera echutean, eta azquenean gueituagaz erregu labur au: *Zure Sortze guztiz garbieagaitic, O Maria, garbitu eguizu nire gorputza, ta saniatu nire arimea;* eta escatu guero bere

bedeincaciñoa ta laguntasuna pecatuan jausi ez gaitezan egun edo gazi atan.

Bigarrengo: Errezauguaz *Ave Marietacoac* goissian, egüerdian eta illemtzean, onetaraco campaia joten dabenean.

Irugarrengo: Agur eguinazaz Jaungoicoaren Amari *Ave Maria* bategaz, erlojuac ordua joten dabenean.

Laugarrengo: Agur eguinagaz Birgiña Amari, echetic urten ta echera sartzen gareanean, gorde gaguijan barruan cein campoan pecatutic.

Bostgarrengo: Erreberenciauagaz errezeptoz Birgiña au beronen irudi edo imaginac dacuscuzanean, *Ave Maria* esanagaz.

BEDERATZI-URRUNAC.

Issiotasun ta onarazpen andiagac celebretan dituez Mariaren debotoac beronen jaietaco bederatziurrunac, ceintzuetan Birgiña onec jaritzen deutseezan debociñoa au eguiten dabenai gracia ugari ta apartecoac. Onetaraco eguin leiquezan eguiquierac dira onec:

Lenengo: Gogoazco oraciñoa goisian arratzaldean, bisitau Altaraco Sacramentu guztiz santua, ta guero gueitu bederatzi *Aita gurea* ta *Ave Maria* etc.

Bigarrengo: Eguin iru bisita Mariari bere irudi baten aurrean, ta emon ezquerrac Jaunari, Andra Mariari eguin izan deutsazan mesede ta pribilegioacgaitic; escatu bisita bacochean Maria-

ri mesederen bat, ta guero eguin oraciño bat, aurerrago aurquituco dan leguez liburuchi onetan.

Irugarrengoa: Eguin amodiozco actuac edo eguiquerac Jaungoicoari, bada ecinguinaique eguin Mariaren gogocoago dan gauzaric bere Semea maitetutea baño.

Laugarrengoa: Eguin aguirico mortificaciñoen batzue, ceintzuc diran: cilicioac, barauac, naien dabent gauzaren bat ez jatea, eta beste onelangoac; baña onelango eguiquerac beti izan bear dabe confesorearen baiagaz. Bederatziurrunetan eguin leiquezan barruko edo biotzeco mortificaciñoae dira: premina bagaric ez beguiratutea ta ez entzun ta ez esatea gueien gustetan jacuzan gauzaren batzuc; ez azarrez erantzutea, irachopenagaz nequeac igarotea eta beste onelangoac. Eguiquerarie onena da, bederatziurrunean artutea asmua norberen utzeguinteac quenduteko, ta baita bere jarraitutea Ama Birgiñearren birtute ederrai.

Seigarrengoa: Mariaren jaian, Comuniñoe ostean, esquini bear gara bere serbitzari leial izateko, escatuaz onetaraco bear dogun gracia.

ERROSARIO SANTUA.

Errosario santuaren onerazpena izan zan Maria Birgiñearac berac Santo Domingo Guzman ecoari eracutzia, santu au egon zanean guztiz estututa eregiac Eleiziari eguiten eutseezan calteagaitic. Ez da erraz aurquitueo Jaungoicoaren Amarentzat debocíño gogocoagoric errosario san-

tua baño, ez impenuarentzat bildurgarriagoric berau baño. Asco da esatea dagoala Eleiciac ontzat emonda, munduco, preminen osagarri ta guizonen salbaciñoraco. Erromaco Aita Santuac esarri izan deutseez debociño oneri parcamenasco, batez bere Errosarioco Cofradian sartuta dagozanentzat.

Parcamen onec irabasteco, bear dira gogoratu errosarioco misterioetan zarratuten diran mirriac. Errezau bear da debociñoagaz ta egunoro, gumutauric gagocela berbetan Amarie onenagaz, Jaungoicoaren Amagaz. Asi bear da *Curutze santuaren* etc., eguinda eta acto contriciñoecoa edo *Neure Jesucristo Jauna* etc., biotzetic esan da.

Ara emen Errosarioco misterioac:

Misterio gozotzuac.

ASTELEN ETA EGÜENERACO.

1.^o Misterioa. Jaungoicoaren Semearen guizón eguitea. *Aita gurea*, amar *Ave Maria* ta *Gloria* etc., eta bardin urrengo misterio guztietan.—2.^{en} Misterioa. Ama Birgiñeac Santa Isabeleri eguiñ eutsan bisitea.—3.^{en} Misterioa. Jaungoicoaren Semearen jaioqueria.—4.^{en} Misterioa. Ama Birgiñearen Pureficaciñoa.—5.^{en} Misterioa, Jesus galdu ta templuan aurquitu ebeneacoa.

Misterio dolorezcoac.

MARTITZEN TA BARICUETARACO.

1.^o Misterioa. Jesusen oraciñoa Getsemaniko ortuan.—2^{en} Misterioa. Jesusi pillarrean emon

eutseezan azoteac.—3.^{en} Misterioa. Jesusi arantzazco coroia imini eutsena.—4.^{en} Misterioa. Jesus ec curutzeagaz Calbariora igo ebana.—5.^{en} Misterioa. Jesus curutzean josi ta ill zanecoa.

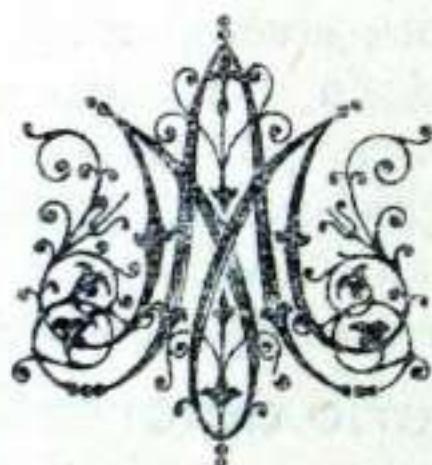
Misterio gloriotzuac.

DOMECA,

EGUAZTEN ETA ZAPATUETARACO.

1.^º Misterioa. Jesucristoren biztueria illen artetic.—2.^{en} Misterioa. Jesucristoren igoerea ceruetara.—3.^{en} Misterioa. Espiritu-Santuaren etorreria.—4.^{en} Misterioa. Maria Birgiñearen jasoeria ceruetara.—5.^{en} Misterioa. Ama Birgiñearen Coronaciñoa.

Guero esaten dira Ama Birgiñearen letañac, ta Jesus eta Mariaren Biotz sagraduai *Credo* eta *Salve* bania.



CARMENGO ESCAPULARIOA.

Carmengo Escapulario Santuaren onerazpen edo debociño, mundu guztian ain zabalduric da-goanac, euqui eban asieria araco 1251 garren urteco garagarrillaren amaseian, aguertu jaconeanean Birgīña guztiz santea San Simon Stoe, Carmengo ordeaco naguciari. Santu onec icusten eban, Carmengo Ordea aurquituten zala deseguin eta galdua izateco arrizeuan arerio asartu batzuen indar eta gaistaqueriagaitic; eta biotzeco samintasunie andienagaz, escatuten eutsan Birgīña guztiz santeari, arren goitu eguzala bero eta bere Semeen arerioen esetsiac, eta emon eguiala ezaugarri edo prenda bat adierazoco ebana bera zala Carmengo erligiosoen Ama. Erruquiturie Ama Birgīnea escari ain samurracaz, aguertu jacon San Simoni, apainduriric ederrenacaz ta Aingueruz ingurutu-ric, eta esan eutsan: *Artu eguiatu, neure semea, ceure ordenako Escapulario au, cein dan neure anaitasunaren ezaugarria, ta cein izango dan ongarri aparteko suretzaco eta beste Carmengo guztienzaco: berau daruala illten danac, ez dau igaroco betico suric; eta berba pozgarrizco onec esanda, ichi eutsan San Simoni Escapulario bat.*

Mesede ain on ta aparteko oneri laster erantzunt eutsen cristinauac, sartuagaz Escapulario santuaren Cofradian, cirala aurrenac Erromako Aita Santu, Emperadore, Erregue ta aguintari asco ceintzuei jarraitu eutsen guero cristinau

ascoc; eta onelan zabaldu zan debociño au mun-
du guztian. ¡Eta celan ez, badaucagu beronen bi-
tartez icharopena librauco gareala bético su-
tatic?

Orain bada, Escapularioac berez pecatuac
parcatuteco escubideric euqui ez arren, esan ez-
quero Birgiña Carmengoac bere Escapularioa da-
ruala illten dana, ez dala jausico imernura,
adierazo gura dau, eguingo dabela bere aldetic
al-dabena jaristeko bere Seme Jaungoicoagandie
salbaciñoco gracia egoquia Escapulario erabilten
dabenari.

Onez ganetic debociño onec daucazan benta-
jac dira: lenengo, Ama Birgiñearen laguntasuna
euquitea bicitza guztian, ta baita eriotzaco or-
duan bere. Bigarrengo: Carmengo Erligioso guz-
tiac jaristen dituezan gracia, parcamen, pribile-
gio ta beste espirituzco ondasun guztietan partea
euquitea.

Mesede onec irabasteco bear dira gauza bi:
lenengoa, artutea Escapularioa Carmengo Erli-
gioso edo onetaraco escubidea dauquen Sacerdo-
te baten escuetatic; eta bigarrena, Escapulario
santu au sorbaldan edo idunean erabiltea inoiz
bere quendu baga, batez bere eriotzaco orduan.
Baña Cofradiac ez diran leguez alperqueria guei-
tuteco, ceruraco bidea erraztuteco baño, errazoe
andia da gueuc bere eguin bear dogula gueure
aldetic dagoana Maria Birgiñearen ondran, bere
guganaco amodioac obliguetan gaituzan leguez,
eta orretaraco egoqui da errezu batzuc eguitea,

eta enetatic bat da Ama Birgiñearen ceruco zazpi pocen icenean erregetea egunoro zazpi *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria* etc.

Baña Maria Birgiñearen erruquitasuna ez da azpertuten bere debotoai graciac jaristen; bada leen esan diran mesede ta gracia apartecoacaz zaristau arren Escapulario santua, gura dau oraindiño beste mesede aparteco bategaz aberaztu Carmengo Erligiñoe ta Cofradia; ta onetaraco, San Simon Stoc-ri aguertu jaconic eun urte igaro orduco, aguertu jacon Aita Santu Juan oguetabigarenari, ta esan eutsan beste gauza ascoren artean: Carmengo cofradian sartu ta bere Escapularioa erabilten dabenari, guichituco jacola lenengo egunetic pecatu parcaturicoacgaitic zor daben peniaren irugarran partea, eta illten danean joaten bada Purgatorio edo Garbilecura, ateraco dabela andic urrengo zapatuan ta eroango dabela betico zoriontasunera. Baña graciau irabasteco, Escapularioa erabilteagaz ganera, gorde bear da garbitasuna edo caštidadea bacocha ren bicimoduari joacan moduan, ta errezau egunoro Birgiñearen *errezuquizun laburra* derichona, iracurten jaquin ezquiero. Errezuau ecin dabenac, gorde bear ditu eragozpenic euqui ecic Eleiciaren barauac ta ez jan oquelazco gauzaric eguzten eta zapatuetan. Bafia au bere guztiac ecin daben leguez, aldatu darue beste errezu batzuetan Cofradian sartuteco escubidea dauqueenac.

Eguiaz, mesede ain andi ta apartecoac gaitic, daucagu cristinauac cer ezquer andiac emon Ama

Birgiña guztiz erruquiorrari, batez bere Carmen-go Cofradian sartuta dagozanac, bada bere Escapularioaren bitartez dauque euren salbacilioaren icharopen segurua.

Esan dan Carmengo Escapularioaz ostean dagoz beste batzuc, ceintzuc diran: Doloretacoa, Mercedecoa eta Concesiñoeccoa, ta onec bere dauqueez parcamen asco, batez bere Concesiñoeccoa.



AMA BIRGIÑEARI ERREGUAC. BISITEA.

Maria Birgiña guztiz garbi ta neure Ama, zareaná neure Salbaguillearen Ama eguiazcoa, munduko Erreguiña, pecatarien bitarteko icharopen eta gordetzallea, zugana nator ni gaur guztien artean ezeuqui ta errucarrien nazan au. Adoretan zaitut, ¡O Erreguiña andia! ta umilltasunez emoten deutsudaz ezquerrae orain artean eguin deustazuzan mesede guziaegaitic, ta batez bere libradu izan nozulaco impernutic, sarritan

merecidu izan dodana neure pecatuagaitic. Maitetutən zaitut Andra guztiz maitegarria, ta deutsudan amodioagaitic artuten dot gogoa ceu serbidu ta maitetuteco, eta eguiteco aldodana beste guztiac bere serbidu zaiezan. O Erruquiaren Ama, Jesucristo Jaunaren urrengo, zugan iminten dot neure icharopen guztia; artu naguizu ceure serbitzaritzat, escudatu naguizu ceure laguntasunagaz, eta ain altsua zarean ezquero Jaungoicoagaz, libradu naguizu esetsi deunga guztietatic eta jarichi eguidazu eurac goituteco gracia.

Escatuten deutsut amodio eguijazco bat neure Jesucristo Jaunaganaco, eta zure bitartez icharoten dot eriotza on bat. O neure Ama, Jaungoicoari deutsazun amodio andiagaitic, escatuten deutsut laguntasuna, ta batez bere neure bicitzearen azquenean; ez naguizu desamparau ceruan sartu arte, alabau ta cantetaco zure misericordiac beticotasun guztian. Alan izan dedilla.

MARIAREN BIOTZ SAGRADUARI ADORACIÑOA.

Adoratzen dot ¡O Birgiña ta Jaungoicoaren Ama! Principaduen Coruagaz batera zure Biotz sagradua, ta escatuten deutsut jarichi deidazula ceure Seme Jesusgandic biotz otzana ta umildea beti iraunteco gracian *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria.*

Adoratzen dot ¡O Birgiña ta Jaungoicoaren

Ama! Goiangueruen Coruagaz batera zure Biotz sagradua, ta erregututen deutsut jarichi deidazula zure Seme Jesus-gandic neure gorputz, arima ta biotzeco garbitasuna. *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria* etc.

Adoratzen dot, ¡O Birgiña ta Jaungoicoaren Ama! Ainguueruen Coruagaz batera zure Biotz sagradua, ta erregututen deutsut jarichi deidazula ceure Seme Jesus-gandic gracia eguin al-izateco neure lagun progimuei caridade ta misericordiazco eguiquerac Amen. *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria* etc.

ERREGUA.

Gomutau zaite, O Maria Birgiña guztiz erru-
quiorra, ez dala iñioiz entzun, zuc desamparauta
ichi dozula batchubere, zugana zucendu, zugana
eldu ta zuri laguntasuna escatu deutsunic. Uste
ta icharopen onegaz sendaturic, O Ama Dontze-
lleen Dontzellea, nator arin zugana, eta macurtu-
ric neure pecatuaren pisuaren azpian, negar
eriuan, echuten nas zure oñetan. O Jaungoicoa-
ren Semearen Ama, ez eguizu, arren, nire erre-
güei ez-entzunic eguin, ta bai, abegui onagaz,
aditu eguiuz eta emon eguidazu escatuten deu-
tsudana. Alan izan dedilla.

← * → *

AMARRECUA

Sorrera garbico Birgiñeari.

Bedeincatua zure garbitasuna
Beticotasun guztian,
Jaungoico bera poztzen dalaco
Zure edertasun andian.
¡Ceruco Erreguiñ parebaguea
Dontzell guztien loria!
Gaurtic nic deutsut esquintzen
Bici, biotz ta arimia;
Beguira bigun, ez ichi ni, arren,
O nire Ama chit maitia.

SANTO TOMÁS AQUINOCOAREN ERREGUA

O Maria Birgilia guztiz dontsu, gozo ta misericordiaz betea, zure biotz erruquitzuaren escuetan iminten dodaz neure arima, neure gorputz, neure gogoac, neure eguiite, neure bicitza ta neure eriozea. O neure Ama Andrea, lagundu ta sendatu nagizu demoniñoaren asmuen contra, jarichi eguidazu amodioa, ceiniegaz maitetu daguidan gauza guztiac baño gueiago zure Seme guztiz maite ta neure Jesucristo Jauna, ta bere urrengo. Zu, bedeincatiena andra guztien artean. ¡O Erreguiña ta Ama neurea! Eguizu ceure bitartecotasun andiagaz iraun daguiela nigan amodio onec eriotzaco ordurafio, ta au igaro ezquiero, eroan nagizu betico zoriontasunera.

Zugan imini dot neure icharopen guztia.

Eein izan leiteque, Andra Maria, zue istea
congan icharopena imini dabenic.

Bacarric gura eguizu gure osasuna, ta eguiaz
izaingo gara salbauae.

Jaungoicoac gorde zaizala, Aita Jaungoicoa-
ren Alabea; Jaungoicoac gorde zaizala, Seme
Jaungoicoaren Ama; Jaungoicoac gorde zaizala
Espíritu-Santu Jaungoicoaren Esposa; Jaungoi-
coac gorde zaizala, Trinidade guztiz Santuaren
Templua.

Maria Birgiñieac lurrean euqui cituzan
atseguinen erreza.

I.^{soa} Poztu zaite, O Birgiña Maria, Aingue-
ru San Gabrielec agurtu cenduzanean sortu cen-
dualaco ceure sabolean Aita Betikoaren Semea,
Espíritu-Santuaren bitartez. *Ave María* etc.

II.^{garrena} Poztu zaite, O Birgiña Maria, be-
deratzi illa igaro cireanean argitara emon cen-
dualaco guztiac desiatu izan eben Seme maitea,
gueraturic ceu Birgiña garbi, eta ainguera ta ar-
zaifiac bera adoretan icusi cenduzalaco. *Ave
María* etc.

III.^{garrena} Poztu zaite, O Birgiña Maria,
icusi cenduzalaco iru erregueac adoretan ceure
Seme guztiz santua, eguiazco Jaungoico, Erre-
gue ta munduko Salbaguillettzat. *Ave María* etc.

IV.^{garrena} Poztu zaite, O Birgiña Maria,

ceure Seme guztiz santuaren eriotzeagaitic, aim-bestetristura ta bacartasun igororic, biztuta, gloriaz beteric icusi cendualaco. *Ave Maria* etc.

V. garrena Poztu zaite, O Birgiña Maria, icusi cendualaco ceure Seme guztiz santua cerura gloriaz beteric igoten, Aita Jaungoicoaren escumata-tic jarriteco. *Ave Maria* etc.

VI. garrena Poztu zaite, O Birgiña Maria, Es-piritu-Santua bere etorreran zure eta apostoluen gañera eterri zalaco. *Ave Maria* etc.

VII. garrena Poztu zaite, O Birgiña Maria, Trinidade guztiz santuac, ceru ta lurreco Erre-guiñatzat coroia iminteco, cerura eroan cenduzala-co. *Ave Maria* etc.

Ama Birgiñearen atseguinac ceruan.

I. goa Poztu zaite, O Aita Jaungoicoaren Alabea, zure bardinbagaco garbitasun ta santida-deagaitic, zarealaco Ainguerauc eta Santuac baño goratu ta altsuagoa. *Ave Maria* etc.

II. garrena Poztu zaite, O Seme Jaungoicoaren Ama, egusquiac lurra arguitu ta edertuten dabent leguez, zuc ceure arguitasunacaz ceruac edertuten dozuzalaco. *Ave Maria* etc.

III. garrena Poztu zaite, Espiritu-Santuaren Esposia, Ainguera ta zorioneco guztiae maitetu, ondrau ta serbiduten zaituezalaco euren Erre-guiña ta Eguillearen Ama leguez. *Ave Maria* etc.

IV. garrena Poztu zaite, O Irutasun guztiz Santuaren Templua, ceure Semeac emoten deu-

tsulaco escatuten deutsasun guztia, eta ceure es-
cuetatic emoten deutsezelako guizonai gracia
guztiac. *Ave Maria* etc.

V. garrena Poztu zaite, O ceruetaco ta lurreco
Erreguiña, ceuc bacarric merecidu izan dozulako
jartea ceure Semearen escumatatic, bera dagoan
leguez Aitaren escumatatic. *Ave Maria* etc.

VI. garrena Poztu zaite, O Erruquiaren Ama,
Jaungoicoa saristetan dituzelako emen lurrean
graciagaz ta ceruan gloriagaz, ceu alabadu, ser-
bidu ta erreberencietan zaituezanac. *Ave Ma-
ria* etc.

VII. garrena Poztu zaite, Dontzelleen Dontze-
illea, zure poz eta atseguin guztiac ez direalako
iñoi amaitu ez guichituco, eta iraungo dabeela-
ko beticotitasun guztian. *Ave Maria* etc.

Åma Birgiñearen zazpi doloreen errezua.

ERREGUA.

O Maria Birgiña, Jaungoicoaren Ama mira-
garrizco ta munduko Amaric errucarriena! Zure
oñetan auspasturic erregututen deutsut, zure do-
loreacgaitic eta zure Seme maitearenacgaitic, ja-
richi daguidazula nire pecatuen parcaciñoa,
gueiago ez eguiteco gracia eta escatuten deutsu-
dan mesedea, nire arimearen salbacifioraco bal-
din bada, eta bestela, bera ta ceu serbiduteco
gracia, gomutetan dodazala onetaraco zure zazpi
dolareac.

LENENGO DOLOREA.

¡O Ama erruquior ta dolorez betea! Ceure Semea Jerusalengo templuan presentau cenduanean, araco Simeon santuac bere besoetan arturic, esan eutsunean dolorezco espata batec iragoco ebala zure arimea, artu cenduan doloreagaitic, escatuten deutsut jarichi deidazula gracia garbituteco neure arimea eguiazco penitenciagaz, izan naitean zure aurrean iminia gloriazeo templuan. Amen. *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria,* ta guero escatu bacochac nai daben mesedea.

BIGARREN DOLOREA.

¡O Ama erruquior ta dolorez betea! Nazaretetic Egiptora ceure Semeagaz igues-eguin bearzan cenduanean artu cenduan doloreagaitic, arren, escatuten deutsut, Jaungoicoa ofendiduteco arrizcuetatic igues eguiteco gracia. Amen. *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria etc.*

IRUGARREN DOLOREA.

¡O Ama erruquior ta dolorez betea! Ceure Seme laztana galdua iru egunean aurquitu ecin cenduanean artu cenduan doloreagaitic, escatuten deutsut, arren, bera billatuteco gracia neure arimaco templuan aurquitu arte. Amen. *Aita gurea, Ave Maria ta Gloria etc.*

LAUGARREN DOLOREA.

¡O Ama erruquior ta dolorez betes! Ceure
Seme maitea curutze astun bat lepoan ebala, icu-
si cenduanean Larricalean Calbariora eroiela
artu cenduan doloreagaitic, arren, indazu gracia
neure bicimoduco curutzea paciencian eroanagaz,
jarraitu daiedan beti berari. Amen. *Aita gurea,*
Ave Maria ta Gloria etc.

BOSTGARREN DOLOREA.

¡O Ama erruquior ta dolorez betea! Ceure
Seme laztana curutzean josten icusi cenduanean
artu cenduan doloreagaitic, arren, indazu gracia,
nire griñac azpiraturic, bici nadin beti Cristo ni-
gaitic curutzean josiagaz. Amen. *Aita gurea, Ave*
Maria ta Gloria etc.

SEIGARREN DOLOREA.

¡O Ama erruquior ta dolorez betea! Ceure
Semearen gorputz illa curutzetic jatsi ta ceure
besoetan imini eutsuenean artu cenduan dolorea-
gaitic, indazu gracia, comulguetan nazanean artu
daguidan bera bear dan leguez. Amen. *Aita gu-
rea, Ave Maria ta Gloria* etc.

ZAZPIGARREN DOLOREA.

¡O Ama erruquior ta dolorez betea! Ceure

Seme maitearen gorputza obipetua izan zanean
artu cenduan doloreagaitie, arren, indazu gracia,
pecatua bear dan leguez gorrotaturic, bici nadi-
lla illic mundu onetaco atseguinentzat. Amen.
Aita gurea, Ave María ta Gloria etc.

ERREGUA.

Neure Ama Doloretzua, araco zure Seme Je-
susen curutzean josiric ta zu bere oñean penaz
beteric cengozala, ichi cenduzan ezquero San
Juanen eta gure amatzat, ceure doloreen se-
meac izateco, eracutzi eguiuzu nire Ama zareala,
ta jarichi eguidazu escatu deutsudan mesedea, ta
ceure Semearen serbioioan beti biciteco gracia,
mericidu izan daidan guero betico glorian Bere
ta ceu alabetea. Alan izan dedilla.

Salve bat Ama Birgiñeari.





AMA BIRGIÑEARI CANTAC.

Magnificat anima mea Dominum

Goratuten dau nire arimeac
Ceruco Jaun ta jaubea;
Ta bere alabantzac pocez cantetan
Dago espiritu nirea.

Bere esclabearen umildadean
Ezarri dituz beguiac;
Orra cergaitic deituco deusten
Dontsua mundu guztiac.

Gauza andiac ein dituz nigan
Guztiz altsua dau Jaunac;
Ta bere icena dala santua
Autortzen dabe danac.

Bere erruquia zabalduco da
Guizaldi guzti-guztietan,

Eta iraungo dau guizonacaz
Bere maiteen biotzetan.

Aguertu eban bere besoco
Indarra zala sendua,
Austu, banatu ta deseguinic
Guizonen biotz arrua.

Jargoi garaitic bota cituzan
Andizale ta aldunac;
Jarri cituzan aurqui goenian
Biotz umilla ebenac.

Ezeuqui ta gosez egozanac
Bete cituzan onerez;
Cequenac barriz ezereztuta
Bialdurie atsecabez.

Gogoraturic bere erruqui
Andi ta neurribagueaz,
Artu dau Israel bere pecuan
Zaintzeco ardura beteaz.

Gure asabai, Abrahan aitari
Cirautzan leguez esquini,
Euren semeac eingo cituzala
graciaz gañezca imini.

Ave Maris Stella.

Jaunac gorde zaizala
Ichasoco izarra,
Jaungoicoaren Ama
Garbi ta bacarra.

Eta Birgiña beti
Beti izanecoa

Ceruetaco ate
Zorionecoa.

Gabrielen aotic
Ave bat arturic,
Cein dan Eva-n icena
Letrac biurturic;

Eguiguzu baquea
Gueure Jaun onagaz,
Sierpien burua
Zapalduta oñagaz.

Arcatuizuz cateac
Errudun guztiai,
Emoizu arguitasuna
Itsu dagozanai;

Quenduizuz gure gachac
Birgiña Maria,
Escatuizu guretzat
Ona dan guztia.

Arren eracutzizu
Ama zareala,
Ceugaitic escariac
Ac artu deizala;

Cein mundura etorrita
Gugaitic bacarric,
Ceure Seme izatea
Igaro eban pocic.

Birgiña guztiz bacar
Ama Jesusena,
Jaio danen artean
Biotz bigunena;

Quendu ta gure culpen

Guztiz cate aztunac,
Eguizu izan gaitezan
Garbi ta bigunac.

Emoiguzu gracia
Biciteco garbi,
Eta eguiguzu bide
Ciurrean argui;
Bici gaitezan beti
Jesusen aurrean,
Iñoz amaituco ez dan
Atseguin artean.

Alabantzac Jaungoico
Guztion Aitari,
Hosana Seme berac
Ungidu ebanari:

Baita Espiritu-Santu
Jaunari amodioa,
Iru personentzaco
Bardin onoria. Amen.

Arren ontzat artuizu
Birgilia Santea,
Neure dempora guztietan
Ceu alabetea:

Ecazuz Ama neuri
Fedian indarrac,
Puscatuteco ceure
Arerio charrac.



AMA BIRGIÑA CURUTZEPIAN

EDO

STABAT MATER.

— — — — —

Negar ampuluz curutzepian
Ama minduraz betea,
Egoan larri, an josita icusiric,
Bere Seme maitea.

Bere arima chit saminduric
Tristuraz penen indarrac,
Erdibi eban oso ta bici
Min gorriaren espatac.

¡O cen triste ta minberatua
Egon zan Ama dontsua,
Emon euscuna beria eban
Seme bacar Jaungoicua!

Bada eucan, bai, Ama gueissuac
Burua miñez quiscaltzen,
Semearenac an ecusalaco
Begui aurrean azaltzen.

¿Cein da guizona, negar urtuten
Berez egongo etzana,
Icusi baleu ain necatua
Cristoren Ama lastana?

¿Nor ez da, bada, erruquituco
Malcoz beguiac bustiric,
Icusiagaz Cristoren Ama
Bere Semeaz ain minic?

Icusi eban Jesus, errien
Pecatu danac zamatzen,
Eta beragan millaca mifiatz
Ta cigorrada artuten.

Icusi eban Seme gozoa
Eriotzaren mendian,
Minbera larriz bere Aitari
Espiritua istean.

Bai, ene Ama amorezcoa,
Erruqui biez beteric,
Negar eguiten lagun eidazu
Zure min orrec sentiric.

Lagun eidazu nere biotza
Jaungoico amorez urtuten,
Cristoren asmu Jaungoicozcoac
Atseguin andiz gueitutən.

Ama Donea, curutzetuta
Zanaren minautz zorrotzac,
Nigan ezarri, josita gorde
Daizan, bai, nire biotzac.

Zure Semeac aimbeste pena
Eruan izan ebana,
Banacatuuzu Amacho nigan,

¡Ni naz mereci dodana!
Curuztuta gure amorez
Dagon Jesusen ofietan,
Lagun, negarrez egotən, nire
Bicico egun danetan.

Curutz onduan, zutunic zugaz
Lagun eguiten jartea;
Eta irauntea orche negarrez
Da nire borondatea.

Amen.



BILLABIDEA.

ORRIAN.

Sarrera	3
Ama Birginiaren bicitza: Bere sortze garbita jaiotzea	6
Maria Jerusalengo templuan	8
Jaungoicoaren Semea sortutzen da Mariaren sabelean	11
Jesusen jaiotzea Maria Birgineagandie ta onen eguiquizun ta nequeac	16
Ama Birginearen doloreac bere Semearen pasiño ta eriotzan.	20
Maria Birginearen lanac bere Semea cerratu ezquero.	26
Maria Birginearen eriotza ta cerura igoerea	28
Maria Birginearen mirariac	37
Mariaren debocinioa	41
<i>Ave Mariaren debocinioa</i>	42
Bederatzi-urrunac	43
Errosario santua	44
Carmengo Escapularioa	47
Ama Birgineari erregua: Bisites	50
Mariaren Biotz sagraduari adoraciona	51
Erregua	52
Amarrecoa	53
Santo Tomás Aquinocoaren erregua	53
Ama Birginea lurrean euqui cituzan atseguienen erreza	54

Ama Birgiñearen atseguinac ceruan	55
Ama Birgiñearen zazpi doloren erreza	56
Ama Birgiñeari cantac: <i>Magnificat anima mea Dominum</i>	60
<i>Ave Maris Stella</i>	61
Ama Birgiña curutzepian edo <i>Stabat Mater</i>	64





IMPRENTA, LIBRERÍA,

ENCUADERNACIÓN Y CENTRO DE SUSCRIPCIONES

DE

FLORENTINO DE ELOSU

Plaza de Santa María

DURANGO (Vizcaya).



En este establecimiento, montado con todos los adelantos que la Tipografía exige, se imprimen toda clase de trabajos relacionados con la misma, con prontitud, economía y esmero; tales como Tarjetas, Recuerdos piadosos, Membretes, Recibos, Circulares, Menus, Prospectos, Facturas, Estados, etc., etc.

En el ramo de Librería encontrarán nuestros numerosos favorecedores, cuadernos, objetos de escritorio, libros de comercio, papel, sobres, felicitaciones, tinta fina, libros y menaje para la Primera Enseñanza, etc., etc. Gran surtido de Devocionarios última novedad, estampería, flores artificiales y demás objetos religiosos.

Obras Litúrgicas, Misales, Breviarios, Diurnos, etc., de las principales casas. Suscripción á periódicos y revistas católicas. Correspondal de

la Revista *Mensajero del Sagrado Corazón de Jesús* y depósito de las obras de propaganda que publican los Padres de tan ilustre Compañía.

Depósito del gran DICCIONARIO DE CIENCIAS ECLESIÁSTICAS, Teología dogmática y moral, Sagrada Escritura, Derecho canónico y civil, Patrología, Liturgia, Disciplina antigua y moderna, Historia eclesiástica, Papas, Concilios, Santos, Órdenes religiosas, Cismas y herejías, Escritores, Personajes célebres, Arqueología, Oratoria sagrada, Polémica, Crítica, Misiones, Mitología, Errores modernos, etc., etc., y principalmente cuanto se refiere á nuestra España; publicado bajo la protección y dirección de muchos Sres. Arzobispos y Obispos, por los señores Dr. D. Niceto Alonso Perujo, Doctoral de Valencia y Dr. D. Juan Pérez Angulo, Auditor del Supremo Tribunal de La Rota, y otros muchos distinguidos escritores eclesiásticos.

Esta obra que consta de 10 grandes tomos á dos columnas, y en la cual el Clero puede encontrar reunido todo cuanto le ocurra saber para desempeñar las multiplicadas atenciones de su ministerio, solo cuesta 110 ptas. en rústica, 130 y 140 ptas. según su encuadernación. Se entrega al comprador la obra entera de una vez, y se paga á plazos. Pídase prospecto que se remite gratis.

Obras de Kneipp, del P. Luis Coloma, Fernan Caballero, P. Franco, Polo y Peyrolón, Pereña, Truëba, Selgas, Donoso Cortés, P. Ribadeleyra, P. Juan Eusebio Nieremberg, P. Luis de

la Puente, Fray Luis de Granada, obras de don Juan Troncozo, obras del P. Schouppe S. J., obras de S. Agustín, Santo Tomás, P. Claret, Faber, Balmes, San Alfonso María de Ligorio, R. P. Raulica.

Sermones de Agustí y Milá, Argentán, Alvarez, Armañá, Barbier, Besson, Biblioteca de Predicadores, Bossuet, Bravo y Tudela, Bret, Bridaine, Buldú, Cámara, Calvo, Caminero, Carrión, Cascallana, Castellote, Centurione, Chevassu, Claret, Climent, Combalot, Cuesta Espino, Didon, Díez, D'Hulst, Erro, Espar, Fabri, Félix, González, Gual, Guereñu, Guerra, Gutierrez, Hernández Fraile, Hernández y Durá, Infante, Lacordaire, Lanuza, Lasagabaster, Lázaro y García, Lázaro Garzón, Ligorio, Lobner, Lucerna, Mac-Carthy, Mansi, Martínez y Sáez, Mazo, Mejía, Melguizo, Metola y Cuende, Miechow, Monesello, Monsabré, Montargón, Moreno Cebada, Muñoz Garnica, Muñoz Herrera, Palacios, Peronne, Perujo, Piconio, Planas, Pláticas parroquiales, Pratmans, Raulica, Rico Frontaura, Sanchez, Sanchez Arce y Peñuela, Sanchez Juárez, Sanchez Sobrino, Santander, Sanz y Fores, Schouppe, Sefieri, Sermones de misión cuadragésimal, Sermones del mes de Mayo en vascuence por Moguel, Sermones en vascuence por D. Andrés de Iturzaata (2 tomos 14 ptas.), Solá, Solano, Sousa de Macedo, Thomas, Troncoso, Velázquez y Arroyo, y Wiseman.

MANUAL LITÚRGICO por Solans, última edición.

LOS HETERODOXOS ESPAÑOLES por Menendez Pelayo, 3 tomos en 4.^o con pasta, 38 pesetas.

MES DE MAYO en vascuence.

MODO DE AYUDAR Á BIEN MORIR en vascuence.

AÑO CRISTIANO Ó EJERCICIOS DEVOTOS PARA TODOS LOS DIAS DEL AÑO. Contiene la explicación del misterio del santo de cada día, algunas reflexiones sobre la epístola, y una meditación sobre el Evangelio de la Misa, con algunos ejercicios prácticos de devoción á propósito para toda clase de personas por el P. J. Croisset, traducido por el P. J. F. de Isla de la Compañía de Jesús. Nueva edición, aumentada con las Dominicas, el Martirologio Romano y los santos nuevamente aprobados, revisada y aprobada por el P. J. de T. Rodriguez.

Esta riquísima obra tiene un papel superior agarbanzado, impresión muy clara, grabados preciosos de acero, encuadernación elegantísima con cantos dorados, costando solamente sesenta pesetas.

Esta casa es propietaria del acreditado papel pautado, gráfico inglés, P. TEJADA. Tiene correspondentes en los principales puntos de España y del Extranjero, por lo que se encarga de traer cuantas obras católicas se le pidan.

Gran surtido de estados impresos para Parroquias, según la Sinodal. Expedientes matrimoniales.—Sellos de Cautchoc para Parroquias, etc.

Encuadernaciones de todas clases.



